

Elcogen AS

Konsolideeritud majandusaasta aruanne 2022

Äriregistri kood:	10727890
Aadress:	Valukoja 23, 11415 Tallinn
Telefon:	634 6750
E-post:	Eesti@elcogen.com
Kodulehekülg:	www.elcogen.com
Majandusaasta algus:	1. jaanuar
Majandusaasta lõpp:	31. detsember
Audiitor:	Grant Thornton Baltic OÜ

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	2
KONSOLIDEERITUD FINANTSARUANDED	6
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	6
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	7
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	8
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne.....	9
KONSOLIDEERITUD FINANTSARUANNETE LISAD	10
1. Teave äriühingu kohta.....	10
2. Arvestuspõhimõtted	10
3. Finantsriskide juhtimine.....	21
4. Oluliste raamatupidamisalaste otsuste ja hinnangute kasutamine.....	24
5. Investeeringud	26
6. Kliendilepingutest saadud tulu.....	26
7. Segmendaruandlus.....	27
8. Müüdü toodete kulu	29
9. Uurimis- ja arendustegevuse kulud	29
10. Müügi- ja turunduskulud.....	29
11. Halduskulud.....	30
12. Muud tegevustulud.....	30
13. Muud tegevuskulud	30
14. Tööjõukulud	30
15. Finantskulud	31
16. Tulumaksukulu	31
17. Materiaalne põhivara	32
18. Immateriaalne põhivara.....	33
19. Rendiarvestus.....	34
20. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	35
21. Varud	36
22. Raha	36
23. Aktsiakapital ja reservid	36
24. Aktsiapõhised maksed	37
25. Kasum aktsia kohta	38
26. Intressi kandvad laenukohustised.....	38
27. Võlad tarnijatele ja muud võlad.....	39
28. Maksukohustised ja maksude ettemaksed	39
29. Sihtfinantseerimine	40
30. Lepingulised kohustised	40
31. Tingimuslikud kohustised.....	40
32. Finantseerimistegevusest tulenevate kohustiste muutus	41
33. Tehingud seotud osapooltega.....	41
34. Emaettevõtja finantsaruanded	43

TEGEVUSARUANNE

Elcogen AS alustas tegevust aastal 2001 Tallinnas ja ta omab 100%-liselt tütarettevõtet Soomes - OY Elcogen (edaspidi koos: Elcogen). Elcogeni ettevõtted tegelevad tahkeoksiid-kütuselementide (SOFC – *Solid Oxide Fuel Cell*) ning nende baasilt loodud patareide arendamise, tootmise ja müügiga. Elementid ning nendest valmistatud patareid on kõige olulisemaks komponendiks kütuseelemendi- ja elektrolüüseri süsteemi väärtusahelas.

Arengud energiasektoris

Energia tootmine kogu maailmas seisab vastakuti väljakutsetega, mis tuleneb nõuetest toota elektrit ja soojust järjest efektiivsemalt, usaldusväärsemalt ning puhtamalt. Lisaks prognoositakse maailmas jätkuvat energia tarbimise kasvu lähikümnditel.

Seetõttu on maailma energiamajandus kiiresti muutumas ja arendatakse uusi energia tootmise tehnoloogiaid. Need uued tehnoloogiad peaksid muutma energiasüsteemi paindlikumaks ja samuti aitama kohaneda muutuvatele kliimatingimustele vastavaks. Elektri tootmine liigub järjest enam tsentraalselt hajutatud mudelile.

Taastuv- ja roheline energia ning energia efektiivsus on enim kasvavaks valdkonnaks. Kütuseelementidel põhinevaid energiatootmise süsteeme peetakse üheks perspektiivikamaks alternatiivseks energia tootmise tehnoloogiaks võitlemaks energeetika ees seisvate väljakutsetega: õhusaaste, kliimamuutus, energia tarbimise kasv, tootmise usaldusväärsus. Seda seetõttu, et nad pakuvad kriitilisi eeliseid, mida üksi teine energia tootmise tehnoloogia ei suuda pakkuda.

Kütuseelemendid

Kütuseelementide tehnoloogia on efektiivne, puhas, usaldusväärne ja kasutajasõbralik. See võimaldab toota elektrit kõikjal – statsionaarsetes elektrijaamades, sõidukites, kaasaskantavates seadmetes jm. Kütuseelement muundab kütuses (nt vesinik, maagaas, etanool) oleva energia elektrokeemilise protsessi käigus väga kõrge efektiivsusega elektrienergiaks (erinevalt tavapärasest kütuse põletamisest, kus kasutegur on madal). Pakkudes seeläbi märkimisväärset primaarenergia säästu ning olles sisuliselt saastevaba.

On olemas erinevaid kütuseelementide tehnoloogiad, milledest tahkeoksiid-kütuseelemendid (SOFC) on kõige kõrgema efektiivsusega (kasuteguriga). Elektriline efektiivsus on kuni 70% (sh laia elektrivõimsuse ulatuses) ja kombineerituna sooja tootmisega on efektiivsus kuni 90%. Samuti saab SOFC tehnoloogiaga kasutada erinevaid kütuseid. Lisaks võimaldab SOFC tehnoloogia lihtsamat ja kuluefektiivsemat süsteemi disaini võrreldes teiste kütuseelementide tehnoloogiatega.

Samuti on võimalik kasutada seda tehnoloogiat vesiniku tootmiseks elektrolüüsi protsessi käigus. Nõudlus roheline vesiniku järgi kasvab kiiresti, mistõttu turupotentsiaal tahkeoksiid elektrolüüsi tehnoloogia (SOE) järgi kasvab. SOE tehnoloogia on kõrgeima kasuteguriga elektrist ja veest vesiniku tootmisel võrreldes teiste elektrolüüsi tehnoloogiatega.

Elcogeni tehnoloogia

Elcogen on arendanud ja toodab anood-kandvaid tahkeoksiid-kütuseelemente ja nendest koostatud patareisid, mis on kütuseelemendi seadme oluliseimaks komponendiks.

Meie tehnoloogia töötab madalamal temperatuuril (650° C), mis võimaldab kasutada kütuseelemendipatareis ja -süsteemis tavapärasemaid ja soodsamaid materjale, mis tähendab ligikaudu 50% madalamat kulubaasi. Elcogeni element on esimene täiskeraamiline tahkeoksiid-kütuseelement turul, mis töötab 650°C juures erinevalt tavapärase 750-850°C asemel, pakkudes seejuures isegi kõrgemat efektiivsust. See on saavutatud tänu märkimisväärsetele teadmistele materjaliteaduses, multi-füüsikas, elektrokeemias, keraamikas, tootmistehnoloogiates ning toodete disainis. Elcogenil on kulunud enam kui 400 inimaastat arendustegevuseks (R&D). Tehnoloogia on Elcogeni poolt välja töötatud ja kogu IPR on Elcogeni omand ning on kaitstud ka patentidega (8 rahvusvahelist patendiperekonda). Toote tootmiskvaliteet on kõrge, mida näitab madal reklamatsioonide tase.

Arendustegevuse raames tehakse ulatuslikku rahvusvahelist koostööd, muuhulgas ka Eesti ja Soome juhtivate teadusasutustega, sh KBFI, Tartu Ülikool, Tampere Tehnikaülikool, VTT Technical Research Centre of Soome jpt. Kokku hõlmab koostöövõrgustik üle 20 teadus- ja uurimisasutuse üle maailma. Samuti on osaletud ja ka hetkel ollakse partnerid mitmetes EL poolt finantseeritud rahvusvahelistes projektides nagu näiteks SOFREE, qSOFC, REFLEX, C2FUEL, ARENHA jt. Lisaks osaleb Elcogen mitmes Business Finland rahastatavas projektis, mis on peamiselt seotud SOE tehnoloogia arendamisega.

Elcogeni patenteeritud kütuseelementide ja –patareide tehnoloogia võimaldab kütuseelemendi seadmete arendajatel kogu maailmas tuua oma tooted kommertskasutusse erinevates valdkondades. Elcogeni tehnoloogiline eelis lahendab peamised SOC tehnoloogia laialdase turuletuleku barjäärid – kulubaas, efektiivsus ja eluiga. Seda võimaldab madalam opereerimistemperatuur, innovatiivne ja enda välja töötatud tootedisain, ning skaleeritavad tootmisprotsessid.

Turule sisenemisbarjäär on kõrge, mis on tingitud eelkõige ulatuslikest R&D kuludest ning vajadusest omada tootmisalast kompetentsi ning kontrolli võtmetehnoloogiate üle.

Elcogeni pakutav tehnoloogia on oma põhiolemuselt valmis toode ning klientide poolt valideeritud. Elementide tootmise ning toote kommertsialiseerimisega alustas Elcogen ca 10 aastat tagasi. Hoolimata järjest hoogustuvast müügitgevusest, jätkub toote testimine ning R&D endiselt, aga nüüd peamiselt koostöös oma klientidega, kellelt saadav tagasiside on parim sisend arendus- ja tootmisprotsessi. Täisautomaatse tootmise protsessid on välja töötatud. Soomes on Elcogen käivitanud patareide piloot-tootmise, eesmärgiga jõuda lähimate aastate jooksul seeriatootmisse samuti täielikult automatiseeritud tootmisprotsessiga.

Elcogen alustas 2021. aastal uue elementide ja patareide tootmise tehase arendust. Tehase ehitust on plaanis alustada 2023.aasta suvel. Tehase valmimine on plaanitud 2024.a sügiseks. Eesmärk on saavutada antud tehases 200MW (SOE) tootmiskaht.

Elcogeni arendatud tehnoloogia on põhjalikult testitud ja turvaline kasutada. Elcogeni tootmisprotsess hõlmab kvaliteedikontrolli süsteeme ja protsessid on vastavuses ISO 9001:2015 ja ISO 14001:2015. 2022.a sai AS Elcogen ka ISO 45001 sertifikaadid. Soome tütaretevõtte sertifitseerimisprotsess samas ulatuses on lõpetatud 2022.a jooksul.

Elcogen on pühendunud parimate praktikate adopteerimisele, kus võimalik ja kohane enda Environmental, Social and Governance („ESG“) teemade raporteerimisel. Elcogen arvestab, et ESG raporteerimine tuleb arendada aja jooksul, kuid on alustanud andmete kogumisega, et protsessi juurutada. Elcogen võitis Hea Töökeskkond 2021 auhinna väikeettevõtete kategoorias, mille väljastas Tööinspeksioon.

Kliendid ja turg

Elcogeni tooted on konkurentsivõimelised. Meil on üle 100 kliendi peamiselt Aasias, EL-is ja USA-s. Nende seas on maailma tuntumad ettevõtted CHP, energeetika, transpordi ja muudes valdkondades, kes arendavad SOFC tehnoloogiat erinevates hajutatud elektritootmise seadmetes. Meie klientideks on kütuseelemendi patareide tootjad, süsteemi arendajad, OEM-id, uurimisinstituudid, ülikoolid ja energiatootmise ettevõtted.

Kütuseelementidel põhineva elektritootmise osakaal kogu elektritootmises on maailmas endiselt väga väikesemahuline. Jätkuv tehnoloogia arendamine on aga viinud murdepunktini, kus on oodata hüppelist turu kasvu erinevate kütuseelementide tehnoloogiate kasutuselevõtus. Sealhulgas on saamas ka SOFC tehnoloogia piisavalt küpseks, et liikuda laialdasem kommertskasutusse. Seda eelkõige tänu jätkuval tootmiskulude langusele. Siiski on üsna raske prognoosida täpset tehnoloogia adopteerimise ajakava turu poolt.

Elcogen on valmis, et kasvada koos klientide ja turuga, kuna meie tootmisprotsessid on skaleeritavad. Me oleme suutnud hoida madalat kulubaasi, kuid samal ajal oleme valmis turul avanevatele võimalustele.

Elcogeni tegevusel on otsene positiivne mõju keskkonnale. Laialdasem kütuseelementide kasutuselevõtt võimaldab oluliselt vähendada fossiilsete kütuste tarbimist ning seeläbi vähendada kasvuhooonegaaside emissiooni.

Müük

2022.a oli müügikäive 4 397 tuhat eurot, mis jagunes peaaegu võrdselt elementide ja patareide vahel. Kogu müük oli eksport. Suurimad kliendid on EL-is, järgneb Aasia ning USA.

Kuna kütuseelementide turg areneb ja ettevõtte investeerib tootmismahtude kasvu, prognoosime järgnevatel aastatel märkimisväärset müügikäibe kasvu. Kasvu prognoosime kõikidel turgudel, nii elemendi kui patareid osas, nii SOFC kui SOE tehnoloogias. Kütuseelementide turg ei ole tsükliline ega hooajaline.

Finantskommentaariid

2022. aastal tehti investeeringuid elementide tootmisvõimekuse suurendamiseks, tootmise kvaliteeti, kvaliteedi kontrolli ning ka elementide ja patareide edasiarendusse. Samuti tehti ettemakseid uue tehase põhivara eest. Järgnevatel aastatel plaanitakse kasvatada investeeringuid tootmisvõimekuse suurendamiseks, tootmise automatiseerimisse, kvaliteedi kontrolli ning ka toodete edasiarendusse.

2022.a kaasas Elcogen AS omakapitali 19 miljonit eurot.

Jätkuvalt investeeritakse ka intellektuaalvara kaitsmisse patentide läbi.

Kontserni finantsinstrumentidega seotud finantsriskide maandamise eesmärgid ja põhimõtted ning majandusaastal ja aruande koostamise perioodil ilmnunud valuutakursside, intressimäärade ja börsikursside muutumisega seonduvad riskid on ära toodud ja kirjeldatud raamatupidamise aruande lisa 3, finantsriskide juhtimise peatükis.

2022. aastal olid nõukogu ja juhatuse tasud 272 005 eurot. Juhatuse ja nõukogu liikmed ei saa lisahüvitist ettevõttest lahkumise korral. Aasta lõppedes oli kontsernis 102 töötajat.

	2022	2021
Müügitulu, EUR	4 397 695	2 356 816
Intressi-, maksu- ja amortisatsioonieelne kasum (EBITDA), EUR	-4 140 252	-3 702 421
Ärikahjum, EUR	-6 817 921	-6 054 770
Likviidsuskordaja ((käibevara – varud) / lühiajalised kohustised)	3,44	1,10

KONSOLIDEERITUD FINANTSARUANDED

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	2022 EUR	2021 EUR
Majandusaasta näitajad			
Kliendilepingutest saadud tulu	6	4 397 695	2 356 816
Müüdüd toodete kulu	8	-5 182 009	-3 483 376
Brutokahjum		-784 315	-1 126 560
Muud tegevustulud	12	276 197	640 392
Teadus- ja arendustegevuse kulud	9	-2 849 879	-1 951 046
Müügi- ja turunduskulud	10	-480 071	-311 359
Halduskulud	11	-2 711 027	-3 276 969
Muud tegevuskulud	13	-268 826	-29 228
Ärikahjum		-6 817 921	-6 054 770
Finantskulud	15	-770 977	-1 011 043
Finantstulud		4 497	7 180
Kahjum enne maksustamist		-7 584 401	-7 058 633
Tulumaksukulu	16	-58 448	-5 238
Majandusaasta kahjum		-7 642 849	-7 063 871
Muu koondkasum		0	0
Majandusaasta koondkahjum kokku		-7 642 849	-7 063 871
Baas- ja lahjendatud aktsiakahjum	25	-8,23	-7,61

Lisad on käesoleva konsolideeritud aastaaruande lahutamatud osad.

Baasaktsiakahjumi ja lahjendatud aktsiakahjumi vahel erinevusi ei ole. Kogu kahjum on saadud jätkuvatest tegevusvaldkondadest.

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

allpool esitatud seisuga

	Lisa	31.12.2022 EUR	31.12.2021 EUR
Varad			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	17	9 541 274	5 057 164
Immateriaalne põhivara	18	4 915 814	5 281 015
Kasutamisosiguse esemeks olev vara	19	616 323	803 109
Pikaajalised nõuded ostjate vastu ja muud pikaajalised nõuded	20	45 348	168 154
		15 118 758	11 309 441
Käibevara			
Varud	21	1 147 411	292 966
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	20	1 070 052	1 241 497
Raha	22	9 442 297	3 090 181
		11 659 760	4 624 644
Varad kokku		26 778 519	15 934 085
Omakapital ja kohustised			
Omakapital			
Aktiikapital	23	722 781	624 221
Ülekurs	23	27 728 458	23 527 218
Aktiapõhiste maksete reserv	24	194 400	361 333
Eelmiste perioodide kahjum		-14 805 591	-23 829 409
Omakapital kokku		13 840 047	683 362
Pikaajalised kohustised			
Intressi kandvad laenukohustised	26	7 808 929	9 513 658
Sihtfinantseerimine	29	2 075 354	1 801 452
		9 884 283	11 315 110
Lühiajalised kohustised			
Intressi kandvad laenukohustised	26	615 190	323 662
Võlad tarnijatele ja muud võlad	27	1 321 172	1 516 516
Muud finantskohustised	3, 26	0	1 666 667
Sihtfinantseerimine	29	122 503	0
Lepingulised kohustised	30	995 324	428 768
		3 054 188	3 935 613
Kohustised kokku		12 938 471	15 250 723
Omakapital ja kohustised kokku		26 778 518	15 934 085

Lisad on käesoleva konsolideeritud aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	2022 EUR	2021 EUR
Äritegevusega seotud rahavood			
Puhaskahjum		-7 642 849	-7 063 871
Mitterahaliste kirjete korrigeerimine:			
Põhivara kulum ja väärtuse langus		2 732 567	2 352 349
Kahjum põhivara müügist		10 119	328
Tulumaksukulu		58 448	5 238
Tulu sihtfinantseerimisest	29	-273 077	-609 788
Varude allahindlus	21	367 609	330 952
Nõuete allahindlus	20	170 392	0
Aktsiapõhiste maksete kulu	24	108 867	152 817
Finantstulud		-4 497	-7 180
Finantskulud	15	770 977	1 011 043
Muutused käibekapitalis:			
Muutus ostjate vastu olevates nõuetes ja muudes nõuetes ning ettemaksetes	20	207 966	-1 002 231
Muutus varudes	21	-1 222 054	-482 510
Muutus tarnijatele tasutavates võlgades ja muudes võlgades	27	633 136	247 292
Äritegevusega seotud netorahavood		-4 082 396	-5 065 562
Investeeringustegevusega seotud rahavood			
Materiaalse põhivara soetamine	17	-5 337 299	-3 906 509
Laekunud materiaalse põhivara müügist		0	319
Immateriaalse põhivara soetamine	18	-1 529 916	-1 588 930
Antud laenud		0	-561 336
Antud laenude tagasimaksed		0	561 336
Saadud intressid		597	4 082
Investeeringustegevusega seotud netorahavood		-6 866 617	-5 491 038
Finantseerimistegevusega seotud rahavood			
Rendikohustiste põhiosa tagasimaksed		- 376 729	-288 110
Saadud laenud	32	207 075	3 307 237
Saadud laenude tagasimaksed	32	-2 200 000	0
Makstud intressid		-22 699	-32 532
Laekunud sihtfinantseerimisest	29	669 482	558 999
Laekunud aktsiate emiteerimisest	23	19 024 000	8 000 000
Finantseerimistegevusega seotud netorahavood		17 301 129	11 545 594
Raha ja selle ekvivalentide netosuurenemine		6 352 116	988 993
Raha ja selle ekvivalendid aasta alguses		3 090 181	2 101 188
Raha ja selle ekvivalendid aasta lõpus		9 442 297	3 090 181

Lisad on käesoleva konsolideeritud aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	Aktsia- kapital	Ülekurss	Aktsia- põhiste maksete reserv	Eelmiste perioodide kahjum	Kokku
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Seisuga 1. jaanuar 2021		541 020	15 610 418	208 517	-16 765 537	-405 583
Aasta kahjum		0	0	0	-7 063 871	-7 063 871
Muu koondkasum/-kahjum		0	0	0	0	0
Koondkahjum kokku		0	0	0	-7 063 871	-7 063 871
Aktsiate emiteerimine	23	83 200	7 916 800	0	0	8 000 000
Aktsiapõhised maksed	24	0	0	152 817	0	152 817
Seisuga 31. detsember 2021		624 220	23 527 218	361 333	-23 829 409	683 362
Seisuga 1. jaanuar 2022		624 220	23 527 218	361 333	- 23 829 409	683 362
Aasta kahjum					-7 642 849	-7 642 849
Muu koondkasum/-kahjum					-	-
Koondkahjum kokku		0	0	0	-7 642 849	-7 642 849
Aktsiate emiteerimine	23	98 561	4 201 240	0	15 000 000	19 299 801
Aktsiapõhised maksed	24	0	0	-166 933	0	- 166 933
Muud muutused	26	0	0	0	1 666 667	1 666 667
Seisuga 31. detsember 2022		722 781	27 728 458	194 400	- 14 805 591	13 840 048

Lisad on käesoleva konsolideeritud aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD FINANTSARUANNETE LISAD

1. Teave äriühingu kohta

Elcogen AS (edaspidi: äriühing või emaeettevõtja) on Eesti Vabariigis registreeritud aktsiaselts. Äriühing registreeriti 2001. aasta veebruaris. Äriühingu täielikus omanduses on Soomes registreeritud tütarettevõtja Elcogen OY (edaspidi koos: kontsern või Elcogeni kontsern).

Äriühingu asukoha aadress on Valukoja 23, 11415 Tallinn, Harju maakond, Eesti. Elcogen AS-i registrikood on 10727890.

Kontsern tegeleb peamiselt keraamiliste anoodkandvate tahkeoksiid-elementide ja -patareide valmistamisega. Kontserni põhitegevust on põhjalikumalt kirjeldatud lisas 7.

Äriühingu kõik aktsiad on lihtaktsiad nimiväärtusega 0,64 eurot aktsia kohta ning nende eest on seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021 täielikult tasutud.

Tegevuse jätkuvus

Kontsern hindas COVID-19 pandeemia võimalikku mõju finantsaruannetele, sealhulgas tegevuse jätkuvusele. 2022. aastal ei avaldanud COVID-19 kontsernile olulist mõju. Juhtkonna hinnangu kohaselt ei mõjuta see probleem kontserni võimet jätkata tegevust, sest kontsern ei eelda sellest tulenevaid olulisi tegevuse häireid.

2022. a. veebruaris muutus Euroopa geopoliitiline olukord kui Venemaa alustas laiaulatuslikku sõjalist tegevust Ukrainas. Sellel on ilmselt pikaajaline mõju kogu Euroopa ja maailma majandusele. Kontsernil ei ole kliente ega ka tarnijaid ei Venemaal ega Ukrainas. Sõda ei ole põhjustanud toorainete hinnatõusu ning tootmises kasutatava energia hinnatõus on peatunud ning praeguseks stabiliseerumas ja langustrendis. Seetõttu praegusel juhtkonna hinnangul Venemaa-Ukraina sõjaline olukord ei oma olulist mõju kontserni tegevusele. Küll aga juhtkond jälgib ja hindab pidevalt arenguid, et hinnata mõjusid kontserni tegevusele ning võtta kasutusele abinõusid negatiivsete mõjude minimeerimiseks.

Tegevuse edasiseks finantseerimiseks tegeleb juhtkond koos finantsnõustajatega täiendavate finantsvahendite kaasamisega. Kontsern vajab vahendeid nii käibekapitali finantseerimiseks kui ka investeerimis- ja kasvuplaanide elluviimiseks.

Maikuu 2022.a kaasas AS Elcogen emaeettevõtte Elcogen Group plc 24 miljonit eurot omakapitali investeringuna Londoni börsil noteeritud investeerimisfondilt HydrogenOne Capital Growth plc. Kaasatud kapital suunati enamuses Elcogen AS-i tegevuse finantseerimiseks ja uue tehase investeringuteks. Juhtkond hindab, et kontsern on võimeline kaasama veel omakapitali vajalikus summas, mistõttu aruanded on koostatud tegevuse jätkuvuse printsiibist lähtuvalt. 2023. aastal on plaanis täiendavalt kaasata vähemalt 35 miljonit eurot ning minimaalselt samas mahus kapitali kaasamine on planeeritud ka 2024. aasta.

2. Arvestuspõhimõtted

2.1. Koostamise alus

Kontserni konsolideeritud finantsaruanded on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (EL) poolt (IFRS).

Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud soetusmaksumuse põhimõttel, v.a kui alltoodud arvestuspõhimõtetes on toodud teisiti. Konsolideeritud finantsaruannetes on kõik summad esitatud eurodes, mis on äriühingu ja kõikide kontserni kuuluvate üksuste arvestus- ja esitusvaluuta.

Teatavate summade ümardamise tõttu võivad tabelites esitatud näitajad olla erinevad. Ümardamise mõju on nendes finantsaruannetes ebaoluline.

2.2. Konsolideerimise alus

Konsolideeritud finantsaruanded hõlmavad äriühingu ja selle tütarettevõtja finantsinformatsiooni seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021.

Tütarettevõtja on üksus, mille üle kontsernil on kontroll. Kontroll on saavutatud, kui investor on seotud investeerimisobjektis osalemisest tuleneva muutuvtuluga või tal on sellele õigused ja kui ta saab mõjutada seda tulu tänu oma mõjuvõimule investeerimisobjekti üle. Täpsemalt on investeerimisobjekt kontserni kontrolli all ainult juhul, kui:

- kontsernil on mõjuvõim (st kehtivad õigused, mille tulemusel saab kontsern suunata investeerimisobjekti asjakohast tegevust) investeerimisobjekti üle;

- kontsern on seotud investeerimisobjektis osalemisest tuleneva muutuvtuluga või tal on sellele õigused;
- kontsern saab kasutada oma mõjuvõimu investeerimisobjekti üle, et mõjutada selle tulu.

Üldiselt eeldatakse, et kontrolli tagab hääleõiguste enamus. Kui faktid ja asjaolud viitavad sellele, et üks või enam kolmest kontrollielemendist on muutunud, hindab kontsern uuesti, kas tal on kontroll investeerimisobjekti üle või mitte.

Tütarettevõtja konsolideerimine algab, kui kontsern omandab kontrolli tütarettevõtja üle, ja lõpeb, kui kontsern kaotab kontrolli tütarettevõtja üle. Majandusaasta jooksul omandatud või võõrandatud tütarettevõtja vara, kohustisi, tulusid ja kulusid kajastatakse konsolideeritud finantsaruannetes alates kuupäevast, mil kontsern omandab kontrolli, kuni kuupäevani, mil kontsern kaotab kontrolli tütarettevõtja üle.

Vajaduse korral korrigeeritakse tütarettevõtja finantsinformatsiooni, et viia selle arvestuspõhimõtted kooskõlla kontserni arvestuspõhimõtetega. Kõik kontsernisisesed varad ja kohustised, omakapital, tulud, kulud ja rahavood, mis on seotud kontserni liikmete vaheliste tehingutega, elimineeritakse konsolideerimisel täielikult.

2.3. Tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõte

Allpool on esitatud tähtsamad arvestuspõhimõtted, mida kontsern kohaldas konsolideeritud finantsaruannete koostamisel.

a) Segmendid

Tegevussegmente kajastatakse viisil, mis on kooskõlas kõrgeimale äritegevust puudutavate otsuste langetajale esitatavate kontsernisisesete aruannetega. Kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja, kes vastutab ressursside eraldamise ja tegevussegmentide tulemuste hindamise eest, on strateegilisi otsuseid tegev Elcogen AS-i juhatus.

Juhtkond on määranud, et kontsernil on kaks tegevussegmenti – Eesti ja Soome. Kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja jälgib tulemusi finantsaruannete põhjal, mis on koostatud samade arvestuspõhimõtete alusel (välja arvatud rendiarvestuse puhul) nagu need, mida kasutatakse möödunud perioodide finantsinformatsiooni koostamiseks kooskõlas IFRS-iga (st kasumi või kahjumiga seotud teave, sh kajastatud tulu- ja kulunäitajad). Kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja ei analüüsi tegevussegmente varasid ja kohustisi käsitleva teabe põhjal.

b) Käibe- ja põhivarad ning lühi- ja pikaajalised kohustised

Kontsern liigitab varasid finantsseisundi aruandes käibe- ja põhivaradeks ning kohustisi lühi- ja pikaajalisteks. Vara liigitatakse käibevaraks, kui:

- see eeldatavasti realiseeritakse või on mõeldud müügiks või tarbimiseks tavapärase äritsükli jooksul;
- seda hoitakse peamiselt kauplemise eesmärgil;
- see realiseeritakse eeldatavasti kaheteistkümne kuu jooksul pärast aruandeperioodi või
- see on raha või raha ekvivalent, välja arvatud juhul, kui vara kasutamine vahetamiseks või kohustise arveldamiseks on piiratud vähemalt kaheteistkümne kuu jooksul pärast aruandeperioodi.

Kõik muud varad liigitatakse põhivaradeks.

Kohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui:

- see arveldatakse eeldatavasti tavapärase äritsükli jooksul;
- seda hoitakse peamiselt kauplemise eesmärgil;
- selle arveldamise tähtaeg on kaheteistkümne kuu jooksul pärast aruandeperioodi või
- puudub tingimusteta õigus kohustise arveldamist edasi lükata rohkem kui kaksteist kuud pärast aruandeperioodi.

Kontsern liigitab kõik muud kohustised pikaajalisteks.

Edasilükkunud tulumaksu varad ja kohustised liigitatakse põhivaradeks ja pikaajalisteks kohustisteks.

c) Õiglase väärtuse mõõtmine

Õiglase väärtusega seotud näitajad finantsinstrumentide kohta, mida mõõdetakse õiglases väärtuses või mille puhul õiglase väärtusega seotud näitajad avalikustatakse, on esitatud lisa 3.

Õiglase väärtus on hind, mis saadaks vara müügil või makstaks kohustise üleandmisel mõõtmiskuupäeval turuosalistevahelises tavapärasel tehingus. Õiglase väärtuse mõõtmine põhineb eeldusel, et vara müügi või kohustise üleandmise tehing toimub:

- vara või kohustise põhiturul või
- põhituru puudumisel vara või kohustise jaoks soodsaimal turul.

Kõnealune põhi- või soodsaim turg peab olema kontserni jaoks ligipääsetav.

Vara või kohustise õiglast väärtust mõõdetakse eelduste põhjal, mida turuosalise vara või kohustise hinna määramisel kasutatakse, eeldades et turuosalise tegutsevad oma parimates majanduslikes huvides. Mittefinantsvara õiglase väärtuse mõõtmisel võetakse arvesse turuosalise võimet luua majanduslikke hüvesid, kasutades vara parimal viisil või müües selle teisele turuosalisele, kes kasutaks vara parimal viisil. Kontsern rakendab hindamistehnikaid, mis on asjaomas olukorras sobilikud ja mille puhul on olemas piisavalt andmeid õiglase väärtuse mõõtmiseks, kasutades maksimaalselt asjakohaseid jälgitavaid sisendeid ja minimaalselt mittejälgitavaid sisendeid.

Kõik varad ja kohustised, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse või mille õiglase väärtus on konsolideeritud finantsaruannetes avalikustatud, on liigitatud õiglase väärtuse hierarhia järgi. Seda kirjeldatakse alltoodud viisil madalaima taseme sisendi põhjal, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisel tervikuna:

- tase 1 – noteeritud (korrigeerimata) turuhinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele;
- tase 2 – hindamistehnika, mille puhul saab õiglase väärtuse mõõtmise seisukohalt olulisi madalaima taseme sisendeid otseselt või kaudselt jälgida;
- tase 3 – hindamistehnika, mille puhul ei saa õiglase väärtuse mõõtmise seisukohalt olulisi madalaima taseme sisendeid jälgida.

Et lihtsustada õiglaste väärtuste avalikustamist, on kontsern liigitanud varad ja kohustised vastavalt nende iseloomule, omadustele ja nendega kaasnevatele riskidele ning ülaltoodud õiglase väärtuse hierarhia tasemetele.

d) Tulu kajastamine

Kontsern tegeleb anood tahkeksid-elementide ja -patareide valmistamisega. Kliendilepingutest saadud tulu kajastatakse, kui kontroll kaupade või teenuste üle antakse kliendile üle, summas, mis vastab tasule, mida kontsernil on enda hinnangul õigus kaupade või teenuste eest saada. Kliendilepingutega kaasneb üldjuhul ainult üks teostamiskohustus, st lubadus võõrandada eristatavad kaubad kliendile.

Enne tulu kajastamist peavad täidetud olema ka järgmised konkreetsete kajastamise kriteeriumid.

Kaupade müük

Tulu patareide ja elementide müügist kajastatakse hetkel, mil kontroll vara üle antakse üle kliendile. Tavaliselt toimub see seadmete tarnimisel rahvusvahelise tarneklausli „hangitud tehases“ alusel, mille puhul kajastatakse tulu kaupade laost väljasaatmisel. Klientidelt saadakse üldjuhul 50% suurune ettemakse. Ülejäänud 50% tavapärase tasumisaeg on 30 päeva pärast tarnimist. Üldjuhul on tegemist ainult ühe teostamiskohustusega, st lubadusega võõrandada eristatavad kaubad.

Oluline rahastamiskomponent

Tavaliselt saab kontsern oma klientidelt lühiajalisi ettemakseid. Rakendades standardis IFRS 15 sätestatud praktilist abinõu, ei korrigeeri kontsern lubatud tasu summat olulise rahastamiskomponendi mõju tõttu juhul, kui kontsern eeldab lepingu sõlmimise ajal, et lubatud kauba või teenuse kontsernilt kliendile üleandmise ning kõnealuse kauba või teenuse eest tasutava makse laekumise vaheline ajavahemik ei ole pikem kui üks aasta.

Garantiikohustused

Kontsern annab tavaliselt garantii müügitehingu sõlmimise ajal esinevate puuduste üldiseks parandamiseks. Raha ei tagastata, kuid Elcogen on väga harvadel juhtudel kaubad ümber vahetanud. Seda kindlust tagavat garantiid kajastatakse garantiieraldisena. Teenusegarantiid ei anta ning seega ei ole eraldi teostamiskohustust kindlaks tehtud.

Teenuste osutamine

Kontsern osutab inseneriteenuseid ja kohapealse paigalduse teenuseid, mida müüakse kas eraldi või pakatina kliendile kaupade müümisel. Paigaldusteenustega tehingu aluseks olevat toodet märkimisväärselt ei kohandata ega modifitseerita. Kaupade ja paigaldusteenuste pakettmüügi lepingud koosnevad kahest teostamiskohustusest, sest nii kaupu kui ka paigaldusteenuseid müüakse eraldi ning need on lepingu kontekstis eristatavad. Sellest tulenevalt jaotab kontsern tehinguhinna kaupade ja paigaldusteenuste suhteliste eraldiseisvate müügihindade alusel.

Kontsern kajastab inseneritehniliste tugiteenuste eest saadavat tulu valmidusastme põhjal, sest klient saab ja tarbib saadavaid hüvesid üheaegselt ning kontroll antakse üle aja jooksul. Kontsern kasutab paigaldusteenuste edenemise mõõtmiseks sisendimeetodit, sest kontserni jõupingutuste (mis põhinevad tehtud töötundidel) ning teenuse kliendile üleandmise vahel on otsene seos. Kontsern kajastab tulu kulunud töötundide põhjal võrrelduna teenuse osutamiseks kulutatud töötundide eeldatava koguhulgaga.

Lepingute saldod

Nõuded ostjate vastu

Nõuet kajastatakse, kui kontsernil on õigus saada kliendilt tingimustega sidumata tasu (st kõnealuse tasu maksmise kohustus tekib lihtsalt aja möödudes).

Lepingulised kohustised

Lepingulist kohustist kajastatakse, kui klient on makse tasunud või peab makse tasuma (olenevalt sellest, kumb on varasem) enne, kui kontsern annab seotud kaubad või teenused kliendile üle. Lepingulisi kohustisi kajastatakse tuluna, kui kontsern on lepingujärgsed kohustused täitnud (st annab kontrolli seotud kaupade või teenuste üle kliendile üle).

Intressitulu

Kõikide amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetavate finantsinstrumentide puhul kajastatakse intressitulu sisemise intressimäära meetodil. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja, või kui see on asjakohane, siis lühema perioodi jooksul toimuvad hinnangulised tulevased rahalised maksed või laekumised täpselt finantsvara või -kohustise bilansilisse netomaksumusse. Intressitulu kajastatakse koondkasumiaruandes finantstulude koosseisus.

e) Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimist kajastatakse siis, kui on piisavalt kindel, et sihtfinantseerimine leiab aset ja kõik sihtfinantseerimisega kaasnevad tingimused täidetakse. Kui sihtfinantseerimine on seotud kulukirjega, kajastatakse seda süstemaatiliselt tuluna nendel perioodidel, mil selle tuluga seotud kulud, mille hüvitamiseks sihtfinantseerimine on ette nähtud, kantakse kuludesse. Kui sihtfinantseerimine on seotud varaga, kajastatakse seda edasilükkunud tuluna ja tuluna võrdsetes summades asjakohase vara eeldatava kasuliku eluea jooksul.

f) Tulumaks

Tulumaks

Tulumaksuvarasid ja -kohustisi mõõdetakse summas, mis peaks maksuhaldurilt ootuste kohaselt laekuma või mis tuleb ootuste kohaselt maksuhaldurile tasuda. Selle summa arvutamiseks kasutatavad maksumäärad ja -seadused on kontserni tegutsemise ja tulu teenimise riikides aruandekuupäeval kehtivad või sisuliselt jõustunud maksumäärad või -seadused. Jooksvat tulumaksu, mis on seotud otse omakapitali all kajastatud kirjetega, kajastatakse omakapitali koosseisus, mitte koondkasumiaruandes. Juhtkond hindab perioodiliselt maksudeklaratsioonides esitatud seisukohti seoses olukordadega, kus kohaldatavad maksualased õigusaktid võivad olla mitmeti tõlgendatavad, ning moodustab vajaduse korral eraldisi.

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis registreeritud äriühingute aastakasumit tulumaksuga. Selle asemel maksustatakse äriühingu tulumaksuga jaotamata kasumi arvelt väljamakstavaid dividende maksumääraga kas 14% või 20% ehk vastavalt 14/86 või 20/80 väljamakstavalt netosummalt. Soodsamat maksumäära saab rakendada dividendide regulaarsete väljamaksete puhul, st kui väljamakse suurus ei ületa äriühingu viimase kolme aasta keskmisi kasumijaotisi, mida Eestis maksustatakse. Seda piirmäära ületav väljamakse osa maksustatakse 20% määraga. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat äriühingu tulumaksu kajastatakse kohustisena ja tulumaksukuluna perioodil, mil dividendid välja kuulutatakse, olenemata sellest, millise perioodi eest neid makstakse või millal on tegelik maksekuupäev.

Edasilükkunud tulumaks

Edasilükkunud tulumaksu arvestatakse kohustise meetodil kõikide ajutiste erinevuste puhul, mis tekivad varade ja kohustiste maksustamisbaasi ning finantsaruannetes kajastatud bilansilise jääkmaksumuse vahel. Edasilükkunud tulumaksu vara ja kohustisi mõõdetakse maksumääradega, mida eeldatavasti kohaldatakse perioodil, mil vara realiseeritakse või kohustis arveldatakse, tuginedes aruandekuupäevaks kehtivatele või sisuliselt jõustunud maksumääradele. Edasilükkunud tulumaksu vara kajastatakse ulatuses, mis vastab tulevikus tõenäoliselt teenitavale maksustatavale kasumile, mille suhtes saab seda mahaarvatavat ajutist erinevust kasutada. Edasilükkunud tulumaksu vara vaadatakse üle igal aruandekuupäeval ning seda vähendatakse ulatuses, mille puhul ei ole enam tõenäoline, et varaga seotud tulumaksu kasu realiseeritakse.

Edasilükkunud tulumaksu kajastatakse tüarettevõtjatesse tehtud investeeringutest tulenevate ajutiste erinevuste puhul, v.a kui ajutise erinevuse tühistamise ajastamist on võimalik kontrollida ja on tõenäoline, et ajutist erinevust ei tühistata lähemas tulevikus.

Kontsern saldeerib edasilükkunud tulumaksu varad ja kohustised ainult siis, kui kontsernil on juriidilist jõudu omav õigus saldeerida tasumisele kuuluva tulumaksu varasid ja kohustisi ning edasilükkunud tulumaksu varad ja kohustised on seotud tulumaksuga, mida haldab sama maksuhaldur sama maksustava majandusüksuse suhtes või erinevate maksustatavate majandusüksuste suhtes, mis kavatsevad kõikidel tulevastel perioodidel, mil edasilükkunud tulumaksu varad või kohustised eeldatavasti arveldatakse või kaetakse, arveldada tasumisele kuuluva tulumaksu kohustised ja varad netosummana või realiseerida varad ja arveldada kohustised samaaegselt.

Välismaise tütaretevõtja tulumaksu arvestatakse Soome maksuseaduste kohaselt. Tavapärased tulumaksumäärad on järgmised.

	31.12.2022	31.12.2021
Eesti	0%	0%
Soome	20%	20%

Eestis on jaotamata kasumi maksumäär null. Kasumit maksustatakse üksnes selle jaotamisel (20% netosummast). Eestis eraldi maksuarvestust ei peeta ning arvestusliku ja maksustatava kasumi vahel erinevusi ei ole.

g) Immateriaalne põhivara

Eraldi omandatud immateriaalset põhivara mõõdetakse esmalt soetusmaksumuses. Immateriaalset põhivara kajastatakse siis, kui on tõenäoline, et kontsern saab varast tulevast majanduslikku kasu, ja vara soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta.

Kontsernil on üksnes piiratud kasuliku elueaga immateriaalne põhivara.

Pärast esmast kajastamist mõõdetakse piiratud elueaga immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langusest tulenevad akumulieeritud kahjumid. Immateriaalset põhivara amortiseeritakse lineaarselt eeldatava parima hinnangu kohaselt leitud kasuliku eluea jooksul. Immateriaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tulenevat kasumit või kahjumit mõõdetakse erinevusena netomüügitulu ja vara bilansilise jääkmaksumuse vahel ning kajastatakse kasumiaruandes vara kajastamise lõpetamisel. Piiratud elueaga immateriaalse põhivara väärtuse langust hinnatakse, kui esineb märke, et immateriaalse põhivara väärtus võib olla langenud.

Kasulik eluiga, jääkväärtused ja amortisatsioonimeetod vaadatakse üle kord aastas, et tagada nende kooskõla majandusliku kasu eeldatava mudeliga.

Uurimis- ja arendustegevuse kulud

Uurimistegevuse kulud kajastatakse tekkepõhiselt kuluna. Eraldiseisva projektiga seotud arendustegevuse kulud kajastatakse immateriaalse põhivarana, kui kontsern suudab tõestada:

- et immateriaalse põhivara kasutus- või müügikõlblikuks muutmine on tehniliselt võimalik;
- et ta kavatseb immateriaalse põhivara valmis saada ja tal on võimalik seda kasutada või müüa;
- kuidas vara loob tõenäolist tulevast majanduslikku kasu;
- vara loomise ressurside kättesaadavust;
- suutlikkust mõõta usaldusväärselt arendustegevusega seotud kulutusi.

Pärast arendustegevuse kulude esmast varana kajastamist rakendatakse soetusmaksumuse mudelit, mille kohaselt kajastatakse vara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langusest tulenevad akumulieeritud kahjumid. Vara amortisatsiooni hakatakse arvestama, kui arendustegevus on lõpule viidud ja vara on kasutusvalmis. Vara amortiseeritakse tulevase eeldatava kasu saamise perioodi jooksul. Amortisatsiooni kajastatakse müüdü toodete kulu koosseisus. Arendusperioodil kontrollitakse vara väärtuse langust üks kord aastas.

	Litsentsid	Tarkvara	Arendustegevuse kulud
Kasulik eluiga (aastates)	5	5	5
Amortisatsioonimeetod	lineaarne	lineaarne	lineaarne
Sisemiselt loodud või omandatud	omandatud	omandatud	sisemiselt loodud / omandatud

Litsentsid – litsentside eest tasutud summad kapitaliseeritakse. Tarkvara – uue tarkvara soetamise kulud kapitaliseeritakse ja kajastatakse immateriaalse põhivarana tingimusel, et need kulud ei moodusta sellega seotud riistvara lahutamatu osa.

Tulevase majandusliku kasu taastamiseks või säilitamiseks kantud kulud, mida kontsern eeldab olemasolevate tarkvarasüsteemide algselt määratud tootlikkuse põhjal, kajastatakse taastamis- või hooldustöö tegemisel kuluna.

h) Materiaalne põhivara

Materiaalset põhivara mõõdetakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja kahjum väärtuse langusest.

Materiaalse põhivara esmane soetusmaksumus koosneb selle ostuhinnast, mille hulka kuuluvad ostmisel tasutavad mittetagastatavad maksud, ja otsestest kulutustest, mis on tarvilikud vara viimiseks selle kasutamiseks vajaliku tööseisundisse ja asukohta. Pärast materiaalse põhivara kasutusvalmidusse viimist kantud kulusid, näiteks remondi- ja hoolduskulud, kajastatakse üldjuhul koondkasumiaruandes kulude tekkimise perioodil.

Kulumit arvestatakse lineaarselt järgmiste kasulike eluigade jooksul:

Renditud vara parendamine	5 aastat
Arvutid ja riistvara	3–5 aastat
Muud masinad ja seadmed	3–5 aastat
Muu (kontorimööbel)	3–5 aastat

Kasulik eluiga, jääkväärtused ja kulumi arvestamise meetod vaadatakse üle kord aastas, et tagada nende kooskõla materiaalse põhivara objektidest tuleneva majandusliku kasu eeldatava mudeliga. Materiaalse põhivara jääkväärtus vaadatakse üle, kui mingid sündmused või asjaolude muutused osutavad sellele, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla bilansilise väärtuse.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse selle võõrandamisel või kui vara kasutamisest või võõrandamisest ei loodeta edaspidi saada majanduslikku kasu. Vara kajastamise lõpetamisest tulenevat kasumit või kahjumit (mis arvutatakse erinevusena netomüügitulu ja vara bilansilise jääkmaksumuse vahel) kajastatakse selle aasta koondkasumiaruandes, mil vara kajastamine lõpetati.

i) Rendiarvestus

Lepingu sõlmimisel hindab kontsern, kas lepingu puhul on tegemist rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet, st kas lepinguga antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikus.

Kontsern kui rentnik

Kontsern kasutab kõikide rendilepingute, v.a lühiajaliste rendilepingute ja väikese väärtusega vara rendilepingute, kajastamisel ja mõtlemisel ühtset meetodit. Kontsern kajastab rendikohustisi, mis on rendimaksete tasumise kohustused, ja kasutamiseõiguse esemeks olevat vara, mis on alusvara kasutamise õigus.

Kasutamiseõiguse esemeks olev vara

Kontsern kajastab kasutamiseõiguse esemeks olevat vara rendiperioodi alguse seisuga (st selle kuupäeva seisuga, mil alusvara on kasutamiseks valmis). Kasutamiseõiguse esemeks olevat vara mõõdetakse soetusmaksumuses, millest on lahutatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad kahjumid ning mida on korrigeeritud vastavalt rendikohustiste ümberhindamisele. Kasutamiseõiguse esemeks oleva vara soetusmaksumus sisaldab kajastatud rendikohustiste summat, esmaseid otsekulutusi ning rendiperioodi alguses ja enne seda tehtud rendimakseid, millest on lahutatud saadud rendistiimulid. Kasutamiseõiguse esemeks oleva vara kulumit arvestatakse lineaarsel meetodil rendiperioodi jooksul või vara eeldatava kasuliku eluea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem, järgmiselt:

- Muud masinad ja seadmed 3–5 aastat
- Kontori- ja tootmishooned 5 aastat

Kui renditava vara omandiõigus läheb rendiperioodi lõpus kontsernile üle või kui soetusmaksumus kajastab ostuõiguse realiseerimist, arvutatakse kulum vara eeldatava kasuliku eluea alusel.

Ka kasutamiseõiguse esemeks oleva vara väärtus võib langeda.

Rendikohustised

Kontsern kajastab rendiperioodi alguses rendikohustisi, mida mõõdetakse rendiperioodi jooksul tehtavate rendimaksete nüüdisväärtuses. Rendimaksed sisaldavad ostuõiguse realiseerimise hinda, kui kontsern on ostuõiguse realiseerimises piisavalt kindel, ning rendilepingu lõpetamisel tasumisele kuuluvaid trahve juhul, kui rendiperioodi kindlaksmääramisel eeldatakse, et kontsern kasutab rendilepingu lõpetamise õigust.

Rendimaksete nüüdisväärtuse arvutamisel kasutab kontsern võimaluse korral lepingujärgseid intressimäärasid ning alternatiivset laenuintressimäära rendiperioodi alguses nende lepingute puhul, mille korral rendi sisemist intressimäära ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha. Pärast rendiperioodi algust suurendatakse rendikohustiste summat, et kajastada kogunenud intressi, ja vähendatakse rendikohustiste summat tasutud rendimaksete võrra. Peale selle hinnatakse rendikohustiste bilansiline jääkmaksumus ümber, kui rendileping, rendiperiood või rendimaksed muutuvad (nt tulevaste

maksete muutumine, mille tingib nende rendimaksete kindlaksmääramiseks kasutatava indeksi või määra muutus) või kui muutub alusvara ostuõiguse hinnang.

Kontserni rendikohustisi kajastatakse intressi kandvate laenukohustiste koosseisus (vt lisa 26).

Lühiajalised rendilepingud ja väikese väärtusega vara rendilepingud

Kontsern rakendab kinnisvara lühiajaliste rendilepingute puhul (st rendilepingud, mille periood selle algusest arvestades ei ületa 12 kuud ja mis ei sisalda ostuõigust) lühiajalise rendilepingu kajastamise erandit. Lühiajaliste rendilepingute rendimakseid kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

j) Mittefinantsvara väärtuse langus

Igal aruandekuupäeval hindab kontsern, kas esineb vara väärtuse võimalikule langusele viitavaid asjaolusid. Selliste asjaolude esinemise korral või kui vara väärtuse langust on vaja kontrollida igal aastal, hindab kontsern vara kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on vara või raha teenivate üksuste õiglane väärtus, millest on maha arvatud võõrandamiskulud, või nende kasutusväärtus, olenevalt sellest, kumb on kõrgem. Kaetav väärtus määratakse üksiku vara kohta, välja arvatud juhtudel, kui sellest varast ei tulene muudest varadest või vararühmadest suhteliselt sõltumatuid raha laekumisi. Kui vara või raha teeniva üksuse bilansiline jääkmaksumus ületab selle kaetavat väärtust, loetakse vara väärtus langenuks ja see hinnatakse alla tema kaetava väärtuseni.

Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse prognoositavad tulevased rahavood nende nüüdisväärtusesse, kasutades maksueelset diskontomäära, mis võtab arvesse raha ajaväärtuse jooksvaid turuhinnanguid ja varale iseloomulikke riske. Õiglase väärtuse (millest on maha arvatud võõrandamiskulud) kindlaksmääramisel võetakse arvesse hiljutised turutehingud. Kui selliseid tehinguid ei ole võimalik kindlaks teha, kasutatakse sobivat hindamismudelit. Arvutusi kinnitavad väärtuskordajad või muud olemasolevad õiglase väärtuse näitajad.

Kontserni väärtuse languse arvutus põhineb üksikasjalikel eelarvetel ja prognoosarvutustel, mis koostatakse eraldi kontserni iga raha teeniva üksuse kohta, millele üksikud varad on jaotatud. Nimetatud eelarved ja prognoosarvutused hõlmavad üldjuhul viieaastast perioodi. Pikemate perioodide puhul arvutatakse välja pikaajaline kasvumäär ning seda kasutatakse tulevaste rahavoogude prognoosimiseks pärast viiendat aastat.

Väärtuse langusest tulenevat kahjumit kajastatakse koondkasumiaruandes kulukategooriate all, mis ühtivad langenud väärtusega vara otstarbega. Igal aruandekuupäeval hinnatakse, kas esineb asjaolusid, mis viitavad sellele, et väärtuse langusest tingitud varem kajastatud kahjumit enam ei eksisteeri või see on vähenenud. Selliste asjaolude esinemisel hindab kontsern vara või raha teeniva üksuse kaetavat väärtust. Väärtuse langusest tulenev varem kajastatud kahjum tühistatakse üksnes siis, kui pärast väärtuse langusest tuleneva kahjumi viimast kajastamist on vara kaetava väärtuse määramiseks kasutatavates eeldustes toimunud muutusi. Tühistamine on piiratud selliselt, et vara bilansiline jääkmaksumus ei ületa kaetavat väärtust ega bilansilist jääkmaksumust (ilma kulumita), mis oleks määratud juhul, kui varasematel aastatel ei oleks vara väärtuse langusest tulenevat kahjumit kajastatud. Tühistamist kajastatakse koondkasumiaruandes.

k) Laenukasutuse kulutused

Laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seostatavad sellise vara soetamise, ehitamise või tootmisega, mille otstarbekohasesse kasutus- või müügiivalmidusse viimine võtab olulisel määral aega, kapitaliseeritakse osana vara soetusmaksumusest. Kõiki muid laenukasutuse kulutusi kajastatakse kuluna perioodil, mil need tekivad. Laenukasutuse kulutused on intressikulu ja muud kulud, mis on majandusüksusel tekkinud seoses rahaliste vahendite laenamisega.

l) Finantsvara

Kontsern liigitab finantsvara järgmiselt:

- korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatav finantsvara,
- õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi kajastatavad omakapitaliinvesteeringud,
- õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad,
- õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi kajastatavad võlainvesteeringud.

Finantsvara liigitamine esmasel kajastamisel oleneb finantsvara lepingupõhiste rahavoogude omadustest ja kontserni finantsvara valitsemise ärimudelitest. Kontsern mõõdab finantsvara esmalt selle õiglases väärtuses, millele on lisatud tehingukulutused sellise finantsvara puhul, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. See ei kehti ostjate vastu olevate nõuete puhul, mis ei sisalda olulist rahastamiskomponenti või mille puhul on kontsern rakendanud praktilist abinõud. Ostjate vastu olevaid nõudeid, mis ei sisalda olulist rahastamiskomponenti või mille puhul on kontsern rakendanud praktilist abinõud, mõõdetakse tehinguhinnas kooskõlas punktiga d) „Tulu kajastamine“.

Finantsvara liigitamiseks ja mõõtmiseks amortiseeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi peab see tekitama rahavoogusid, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed (APIM). Sellist hindamist nimetatakse APIM-testiks ja seda tehakse instrumentide tasandil. Finantsvara, mille rahavood ei ole põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed, liigitatakse ja mõõdetakse olenemata ärimudelilist õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Kontserni finantsvara valitsemise ärimudel näitab, kuidas kontsern oma finantsvara valitseb, et tekitada rahavooge. Ärimudel määrab, kas rahavood tulenevad lepingupõhiste rahavoogude kogumisest, finantsvara müümisest või mõlemast. Finantsvara, mida liigitatakse ja mõõdetakse amortiseeritud soetusmaksumuses, hoitakse ärimudelilises eesmärgiga hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks, kuid finantsvara, mida liigitatakse ja mõõdetakse õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi, hoitakse ärimudelilises eesmärgiga hoida seda nii lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks kui ka müümiseks.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatav finantsvara (võlainstrumendid)

Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatavat finantsvara mõõdetakse edaspidi sisemise intressimäära meetodil ja selle väärtuse langust kontrollitakse. Kasumit ja kahjumit kajastatakse kasumiaruandes pärast seda, kui vara kajastamine lõpetatakse, vara muudetakse või vara väärtus on langenud.

Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatav kontserni finantsvara sisaldab nõudeid ostjate vastu.

Finantsvara kajastamise lõpetamine

Finantsvara (või vajaduse korral finantsvara osa või sarnaste finantsvarade rühma osa) kajastamine lõpetatakse (st see eemaldatakse kontserni konsolideeritud finantsseisundi aruandest) peamiselt järgmistel juhtudel:

- varast rahavoogude saamise õigus on lõppenud või
- kontsern on andnud varast rahavoogude saamise õiguse üle või on võtnud rahavoogude edasiandmise kokkuleppe alusel kohustuse tasuda saadud rahavood täies mahus olulise viivitusega kolmandale isikule; ning kontsern kas a) on üle andnud kõik varaga seotud olulised riskid ja hüved või b) ei ole andnud üle ega säilitanud varaga seotud olulisi riske ega hüvesid, kuid on andnud üle kontrolli vara üle.

Kui kontsern on andnud varast rahavoogude saamise õiguse üle või on sõlminud rahavoogude edasiandmise kokkuleppe, hindab kontsern, kas ja millises ulatuses on ta säilitanud omandiga seotud riskid ja hüved. Kui kontsern ei ole kõiki varaga seotud olulisi riske ja hüvesid üle andnud ega säilitanud ega ole andnud üle kontrolli vara üle, jätkab kontsern ülekantud vara kajastamist oma jätkuva seotuse ulatuses. Sellisel juhul kajastab kontsern ka kaasnevat kohustist. Ülekantud vara ja kaasnevat kohustist mõõdetakse selliselt, et see peegeldaks kontsernil säilinud õigusi ja kohustusi. Jätkuvat seotust ülekantud vara garantii vormis kajastatakse kas vara algse bilansilises väärtuses või maksimaalse tasu summas, mille maksmist kontsernilt võidakse nõuda, olenevalt sellest, kumb on madalam.

Finantsvara väärtuse langus

Kontsern kajastab eeldatava krediitkahju allahindluse kõigi võlainstrumentide puhul, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Eeldatav krediitkahju on lepingu alusel saadaolevate lepingupõhiste rahavoogude ja kontserni kõikide oodatavate rahavoogude vahe, mida on diskonteeritud esialgse sisemise intressimäära ligikaudse väärtusega.

Ostjate vastu olevate nõuete ja lepinguliste varade puhul kasutab kontsern eeldatava krediitkahju leidmiseks lihtsustatud meetodit. See tähendab, et kontsern ei jälgi muutusi krediidiriskis, vaid kajastab igal aruandekuupäeval allahindluse nende eluea jooksul eeldatava krediitkahju põhjal. Kontsern on kehtestanud eraldiste maatriksi, mis põhineb tema varasemal krediitkahju kogemusel, mida on korrigeeritud võlgnikele ja majanduskeskkonnale iseloomulike tulevikku vaatavate teguritega.

Kontsern loeb finantsvara makseviivituses olevaks, kui lepingujärgsete maksete maksetähtajast on möödunud 90 päeva. Siiski võib kontsern teatavatel juhtudel lugeda finantsvara makseviivituses olevaks, kui kontsern ei saa sise- või väliseabe alusel tasutavaid lepingupõhiseid summasid tõenäoliselt täiel määral kätte enne, kui on võetud arvesse krediitkvaliteeti parandavad kokkulepped. Finantsvara kantakse maha, kui lepingupõhiste rahavoogude sissenõudmise õnnestumist ei ole mõistlikult võimalik eeldada.

m) Raha ja raha ekvivalendid

Raha hõlmab kassas olevat raha ja pangakontodel olevat raha. Raha ekvivalendid on lühiajalised suure likviidsusega investeeringud, mille esialgne tähtaeg on kolm kuud või vähem ning mida saab kergesti konverteerida teadaoleva suurusega rahasummadeks ja mille väärtuse muutumise risk on väike.

Rahavoogude aruandes koosnevad raha ja selle ekvivalendid kassas ja pangakontodel olevast rahast ning kuni kolmekuulise algse tähtajaga pangahoiustest.

n) Finantskohustised

Kajastamine ja mõõtmine

Finantskohustised liigitatakse esmasel kajastamisel ühte järgmistest kategooriatest: õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustised, laenukohustised, võlad tarnijatele või tuletisinstrumentid. Kõik finantskohustised võetakse esmalt arvele õiglasest väärtuses, millest arvatakse laenu- ja võlakohustiste puhul maha nendega otseselt seotud tehingukulutused. Kontserni finantskohustised koosnevad võlgadest tarnijatele ja muudest võlakohustistest ning laenukohustistest. Pärast esmast kajastamist mõõdetakse nimetatud finantskohustisi nende korrigeeritud soetusmaksumus, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Tuletisinstrumentidest tulenevaid finantskohustisi, mis on finantsseisundi aruandes kajastatud muude finantskohustiste koosseisus, mõõdetakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Finantskohustiste kajastamise lõpetamine

Finantskohustise kajastamine lõpetatakse selle täitmisel, tühistamisel või aegumisel. Kui olemasolev finantskohustus asendatakse sama laenuandja teise märkimisväärselt erinevate tingimustega kohustisega või kui olemasoleva kohustise tingimusi muudetakse oluliselt, loetakse sellist vahetamist või muutmist esialgse kohustise kajastamise lõpetamiseks ja uue kohustise arvelevõtmiseks ning vastavate bilansiliste jääkmaksumuste vaheline erinevus kajastatakse koondkasumi aruandes.

o) Vahetusvõlakirjad

Vahetusvõlakirja esmasel arvelevõtmisel määrab kontsern esmalt kohustise komponendi õiglase väärtuse, kasutades sarnase kohustise, millega ei kaasne seonduvat vahetusõigust omakapitaliinstrumentideks, õiglast väärtust, ning kajastab emiteerimisest laekunud raha ja kohustise komponendi vahelist jääksummat omakapitalina. Edaspidi arvestatakse kohustise komponenti amortiseeritud soetusmaksumus. Omakapitali komponenti hiljem ümber ei hinnata.

p) Varud

Varusid kajastatakse kas soetusmaksumus või netorealiseerimisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Varude soetusmaksumus sisaldab ostuväljaminekuid ja -kulusid, tavapärasel tootmisvõimsusel põhinevaid tootmisega seotud üldkulusid ning kulusid, mis on kantud iga toote viimisel tema praegusesse asukohta ja seisukorda. Ostukulud võivad sisaldada tollimakse ja muid mittetagastavaid makse, millest on maha arvatud allahindlused ja sihtfinantseerimine. Varude üle peetakse arvestust individuaalmaksumuse meetodil.

Netorealiseerimisväärtus on tavapärasel äritegevuses kasutatav hinnanguline müügihind, millest on maha arvatud hinnangulised valmistamiskulud ja hinnangulised müügikulud.

q) Eraldised

Eraldisi kajastatakse, kui kontsernil on möödunud sündmusest tulenev olemasolev (juriidiline või faktiline) kohustus, on tõenäoline, et selle kohustuse täitmise tulemusena majanduslikku kasu sisaldavad ressursid vähenevad, ja kohustuse summa on usaldusväärselt hinnatav. Kontsern hindab eraldised igal aruandekuupäeval ümber ja korrigeerib neid, et esitada kõige mõistlikum kehtiv hinnang. Kui raha ajaväärtuse mõju on oluline, tuleb eraldise summat kajastada kohustise täitmiseks eeldatavalt vajalike kulutuste nüüdisväärtusena. Diskonteerimise kasutamisel kajastatakse eraldise suurenemist, mis on tingitud aja möödumisest, laenukasutuse kulutustena.

r) Tingimuslikud kohustised

Tingimuslikke kohustisi finantsaruannetes ei kajastata, välja arvatud äriühendustega seotud tingimuslikud kohustised. Neid ei avalikustata vaid juhul, kui majanduslikku kasu sisaldavate ressursside vähenemise võimalus on äärmiselt vähetõenäoline. Tingimuslikku vara finantsaruannetes ei kajastata, kuid avalikustatakse juhul, kui majandusliku kasu saamine on tõenäoline.

s) Aktsiakapital

Lihtaktsiad liigitatakse omakapitaliks. Ülekurss on uute emiteeritud aktsiate nimiväärtuse ja emiteeritud aktsiate eest saadud tasu õiglase väärtuse vahe.

Kooskõlas Eesti Vabariigi äriseadustikuga kantakse igal majandusaastal vähemalt 5% puhaskasumist kohustuslikku reservkapitali, kuni kohustuslik reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, ent seda tohib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumit ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

t) Kasum aktsia kohta

Kasum aktsia kohta arvutatakse selliselt, et maksustamisjärgne majandusaasta puhaskasum jagatakse majandusaasta jooksul väljalastud lihtaktsiate keskmise arvuga. Majandusaasta jooksul väljalastud aktsiate keskmise arvu kaalumisel võetakse arvesse uute aktsiate emiteerimise ajastus.

Lahjendatud aktsiakasum arvutatakse selliselt, et emattevõtja lihtaktsionäridele jääv kasum (mida on korrigeeritud kõigi lahjendavate potentsiaalsete lihtaktsiate mõjuga) jagatakse majandusaasta jooksul käibel olnud lihtaktsiate kaalutud keskmise arvuga, millele on liidetud selliste lihtaktsiate kaalutud keskmine arv, mida emiteeritaks kõikide lahjendavate potentsiaalsete lihtaktsiate vahetamisel lihtaktsiateks.

u) Aktsiapõhised maksed

Kontserni töötajad (sealhulgas tippjuhid) saavad tasu aktsiapõhiste maksetena, kusjuures töötajad osutavad teenuseid omakapitaliinstrumentide eest (omakapitaliga arveldatavad tehingud).

Omakapitaliga arveldatavate tehingute maksumus määratakse kindlaks õiglase väärtuse alusel, mis kehtib kuupäeval, mil töötajatele aktsiad võimaldatakse, kasutades sobivat hindamismudelit. Sellekohane lisateave on esitatud lisan 24.

Seda maksumust kajastatakse töötajate hüvitistega seotud kulude koosseisus koos omakapitali (aktsiapõhiste maksete reserv) vastava suurenemisega perioodi jooksul, mil teenus on osutatud ning tegevustulemusel põhinevad tingimused (kui need kehtivad) on täidetud (üleandmisperiood). Kumulatiivne kulu, mida kajastatakse omakapitaliga arveldatavate tehingute puhul igal aruandekuupäeval kuni üleandmiskuupäevani, näitab ulatust, milles üleandmisperiood on lõppenud, ning kontserni parimat hinnangut omakapitaliinstrumentide arvu kohta, mis lõppkokkuvõttes üle antakse. Perioodi kasumiaruandes kajastatud kulu või tulu on selle perioodi alguse ja lõpu seisuga kajastatud kumulatiivse kulu muutus.

Võimaldamise kuupäeval kehtiva õiglase väärtuse kindlaksmääramisel teenuse tingimusi ja turuvälisel tegevustulemusel põhinevaid tingimusi ei arvestata, kuid tingimuste täitmise tõenäosust hinnatakse osana kontserni parimast hinnangust omakapitaliinstrumentide arvu kohta, mis lõppkokkuvõttes üle antakse.

Kulusid ei kajastata instrumentide puhul, mis jäävad lõppkokkuvõttes üle andmata, kuna teenuse tingimused ei ole täidetud. Omakapitaliga arveldatava tasu tingimuste muutmisel on minimaalne kajastatav kulu muutmata tasu võimaldamise kuupäeva õiglase väärtus, kui instrumendi üleandmise algsed tingimused on täidetud. Muutmise kuupäeva seisuga mõõdetud lisakulu kajastatakse iga muudatuse korral, mille tagajärjel suureneb aktsiapõhise maksetehingu üldine õiglase väärtus või mis on mõnel muul viisil töötajale tulutoov. Kui majandusüksus või vastaspool instrumendi võimaldamise tühistab, kantakse instrumendi õiglase väärtuse järelejäänud osa viivitamata kasumiaruandes kuludesse.

v) Aruandekuupäevajärgsed sündmused

Finantsaruannetes kajastatakse aruandekuupäevajärgseid sündmusi, mis annavad lisateavet kontserni finantsseisundi kohta aruandekuupäeva seisuga (korrigeerivad sündmused). Aruandekuupäevajärgsed sündmused, mis korrigeerivaks sündmuseks ei kvalifitseeru, avalikustatakse lisades vaid juhul, kui nende mõju peetakse oluliseks.

2.4. Muudatused arvestuspõhimõtetes ja avalikustatavas teabes

Arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigil aruandes esitatud perioodidel, välja arvatud järgnevad muudatused IFRS-ides, mida on rakendatud alates 1. jaanuarist 2022:

- **IFRS 3 „Äriühendused“, IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ ja IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatused ning iga-aastased parandused ajavahemikuks 2018–2020**
Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2022 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. IASB on andnud välja IFRS-ide väikesemahulised muudatused:
  - **IFRS 3 „Äriühendused“ muudatustega** uuendatakse standardis olevat viidet IASB finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule nii, et eelmise versiooni asemel viidataks kehtivale ehk 2018. aasta versioonile, ilma et muudetaks oluliselt äriühenduste kajastamise nõudeid.
  - **IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ muudatustega** keelatakse ettevõttel sellise tulu mahaarvamine materiaalse põhivara soetusmaksumusest, mis saadakse toodetud toodete müümisest perioodil, kui ettevõtte tegeleb veel vara juhtkonna poolt ette nähtud asukohta ja tööseisundisse viimisega. Sellise tulu ja seotud kulud kajastab ettevõtte kasumiaruandes.
  - **IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatustega** täpsustatakse, milliseid lepingu täitmisega seotud kulusid peab ettevõtte lepingu kahjulikkuse hindamisel arvesse võtma. Muudatuses selgitatakse, et kaupade tarnimise või teenuste osutamise lepinguga otseselt seotud kulutused hõlmavad ka otseselt lepingulistele tegevustele jaotatud kulutusi.

- **Iga-aastaste parandustega ajavahemikuks 2018–2020** tehakse väiksemaid muudatusi standardites **IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt“**, **IFRS 9 „Finantsinstrumendid“** ja **IAS 41 „Põllumajandus“** ning **IFRS 16 „Rendiarvestus“** näidetes. Kõnealused muudatused ei avaldanud kontserni finantsinformatsioonile olulist mõju.

2.5. Vastuvõetud, kuid mitte veel jõustunud ega ennetähtaegselt rakendatud standardid

- **IFRS 17 „Kindlustuslepingud“**
Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kui standardi IFRS 17 esmase rakendamise kuupäeval või enne seda on rakendatud IFRS 9, on lubatud ka ennetähtaegne rakendamine. Uus raamatupidamisstandard reguleerib kindlustuslepingute kajastamist, mõõtmist, esitamist ja avalikustamist. IFRS 17 kehtib kõikidele väljastatud kindlustuslepingutele ning teatud garantiidele ja võimaliku kasumiosalusega finantsinstrumentidele. Kuna kontsern IFRS 17 rakendusallasse kuuluvaid lepinguid ei väljasta, ei mõjuta selle rakendumine ka kontserni finantstulemusi, finantsseisundit ega rahavooge.
- **IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRS-ide rakendusjuhendi nr 2 muudatused: arvestusmeetodite avalikustamine**
Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega antakse juhiseid selle kohta, kuidas otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. IAS 1 muudatustega asendatakse nõue avalikustada 'peamised' arvestuspõhimõtted nõudega avalikustada 'olulisemad' arvestuspõhimõtted. Rakendusjuhendisse on lisatud ka täpsemad suunised ja näited, mis peaksid aitama otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. Muudatused ei avalda eelduste kohaselt kontserni finantsinformatsioonile olulist mõju.
- **IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused: arvestushinnangute mõiste**
Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatused puudutavad kõiki 1. jaanuaril 2023 või hiljem arvestuspõhimõtetes ja arvestushinnangutes toimuvaid muutusi. Uue definitsiooni kohaselt on arvestushinnang raamatupidamise aastaaruandes kajastuv rahaline summa, mille mõõtmisel esineb hinnangu ebakindlus ning mis ei tulene eelneva perioodi vigade korrigeerimisest. Samuti täpsustatakse muudatustega, mis on arvestushinnangute muutused ning kuidas need erinevad muutustest arvestuspõhimõtetes ja vigade korrigeerimisest. Muudatused ei avalda eelduste kohaselt kontserni finantsinformatsioonile olulist mõju.
- **IAS 12 „Tulumaks“ muudatused: edasilükkunud tulumaks, mis on seotud ühest tehingust tulenevate varade ja kohustistega**
Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega kitsendatakse ja selgitatakse esmase kajastamise erandi rakendusala ning täpsustatakse, kuidas peaksid ettevõtted arvestama edasilükkunud tulumaksu, mis on seotud ühest tehingust tulenevate varade ja kohustistega, nagu rendilepingud ja eemaldamise kohustused. Muudatustega selgitatakse, et kui kohustise arveldamiseks tehtavad maksed saab maksustamisel maha arvata, tuleb kohaldatavaid maksuseadusi arvesse võttes otsustada, kas sellised mahaarvamised omistatakse maksustamise eesmärgil kohustisele või sellega seotud varale. Muudatuste kohaselt ei saa rakendada esmase kajastamise erandit tehingutele, mille esmasel kajastamisel tekkiv mahaarvatav ja maksustatav ajutine erinevus on võrdsed. Seda saab kasutada vaid juhul, kui renditava vara ja rendikohustise (või eemaldamiskohustise ja eemaldatava vara) kajastamisel tekkiv mahaarvatav ja maksustatav ajutine erinevus ei ole võrdsed. Muudatused ei avalda eelduste kohaselt kontserni finantsinformatsioonile olulist mõju.
- **IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused: kohustiste liigitamine lühi- või pikaajalisteks**
Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele tagasiulatuvalt vastavalt standardile IAS 8, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega soovitakse täpsustada standardis IAS 1 kohustiste lühi- ja pikaajaliseks liigitamiseks toodud põhimõtteid. Muudatustega selgitatakse, mida tähendab õigus lükata arveldamine edasi ja nõue, et see õigus peab eksisteerima aruandeperioodi lõpus, ning täpsustatakse, et kohustiste lühi- ja pikaajaliseks liigitamist ei mõjuta ei juhtkonna kavatsus ega ka tehingu vastaspoolele väljastatud optsioonid, mis võivad viia kohustuse arveldamiseni ettevõtte enda omakapitaliinstrumentide üleandmise teel. Samuti täpsustatakse muudatustes, et kohustise liigitamist mõjutavad vaid need lepingutingimused, mida ettevõtte peab täitma kas aruandekuupäeval või enne seda. Täiendavat informatsiooni tuleb avalikustada ka sellistest laenulepingutest tulenevate pikaajaliste kohustiste kohta, kus nõutakse lepingutingimuste täitmist 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Muudatused ei avalda eelduste kohaselt kontserni finantsinformatsioonile olulist mõju.
- **IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatused: rendikohustised müügi-tagasirendi tehingutes**
Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatuste eesmärk on täpsustada standardis IFRS 16 müüja-rentniku poolt müügi-

tagasirendi tehingust tuleneva rendikohustise mõõtmisel rakendatavaid kajastamisnõudeid, muutmata seejuures müügi-tagasirendi tehingutega mitteseotud rendilepingute arvestust. Täpsemalt peab müüja-rentnik tegema 'rendimaksed' või 'muudetud rendimaksed' kindlaks nii, et ta ei kajastaks kasumit ega kahjumit talle kasutusõigusega alles jäänud varalt. Nende nõuete rakendamine ei takista müüjal-rentnikul kajastamast kasumiaruandes rendi osalisest või täielikust lõpetamisest tulenevat kasumit või kahjumit. Müüja-rentnik peab rakendama muudatust tagasiulatuvalt vastavalt standardile IAS 8 kõigi müügi-tagasirendi tehingute suhtes, mis on tehtud pärast esmase rakendamise kuupäeva, milleks loetakse selle aruandeperioodi algust, kus majandusüksus IFRS 16 esmakordselt rakendas. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Muudatused ei avalda eelduste kohaselt kontserni finantsinformatsioonile olulist mõju.

- **IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“ ja IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühissettevõtetesse“ muudatused: varade müügi ja üleandmise tehingud investori ning tema sidus- või ühissettevõtete vahel**
Muudatuses käsitletakse ebakõlasid IFRS 10 ja IAS 28 nõuete vahel, mis puudutavad varade müügi ja üleandmise tehinguid investori ning tema sidus- või ühissettevõtete vahel. Muudatuste tulemusena kajastatakse kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul täies ulatuses (sõltumata sellest, kas neid hoitakse tütarettevõttes või mitte). Kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks mittekvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul kajastatakse osaliselt ka siis, kui kõnealuseid varasid hoitakse tütarettevõttes. 2015. aasta detsembris lükkas IASB muudatuse jõustumise kuupäeva määramata ajaks edasi, et oodata ära oma kapitaliosaluse meetodit käsitleva uuringu tulemused. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Muudatused ei avalda eelduste kohaselt kontserni finantsinformatsioonile olulist mõju, sest kontsernil sidusettevõtjaid ei ole.

3. Finantsriskide juhtimine

Kontserni tegevusega kaasnevad mitmesugused finantsriskid: tururisk (peamiselt valuutarisk), krediidirisk, hinnarisk ja likviidsusrisk. Valuutarisk on väheoluline. Kontserni üldine riskijuhtimise programm keskendub finantsturgude prognoosimatusele ja üritab minimeerida võimalikke ebasoodsaid mõjusid kontserni finantsstulemusele. Kontsernil on nõuded ostjate vastu ja muud nõuded ning raha ja lühiajalised hoiused, mis tulenevad otseselt tema tegevusest.

Kontsernil on järgmised lühiajalised finantsvarad ja -kohustised.

	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
		EUR	EUR
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	20	1 115 400	1 409 651
Raha ja selle ekvivalendid	22	9 442 297	3 090 181
		10 557 697	4 499 832
Lühiajalised intressi kandvad laenukohustised	26	145 100	0
Lühiajalised rendikohustised	19	470 090	323 662
Lühiajalised võlad tarnijatele ja muud võlad	27	717 042	1 102 537
Pikaajalised intressi kandvad laenukohustised	26	7 652 619	9 057 232
Pikaajalised rendikohustised	19	156 310	456 426
Finantskohustised kokku		9 141 161	10 939 856

Krediidirisk

Krediidirisk on oht, et kontsernile tekib rahaline kahju, kui klient või finantsinstrumendi vastaspool ei täida oma lepingulisi kohustusi. Krediidirisk tekib eeskätt kontserni nõuetest klientide vastu. Kontserni avatust krediidiriskile mõjutavad peamiselt iga kliendi eriomadused. Makseviivuse risk, mis esineb asjakohases tööstusharus ja riigis, kus kliendid tegutsevad, avaldab krediidiriskile väiksemat mõju. Kontsern on kehtestanud krediidipõhimõtted, mille kohaselt analüüsitakse enne makse- ja tarnetingimuste pakkumist iga uue kliendi krediidivõimelisust. Kliendi krediidikvaliteeti hinnatakse krediidireitingu tulemustabeli alusel ja selle hinnangu põhjal määratakse kindlaks individuaalsed krediidiliinid. Klientide tasumata nõudeid jälgitakse korrapäraselt ning tähtjaks tasumata nõudeid menetletakse nende laekumiseni või mahakandmiseni, kui on piisavalt kindel, et nõue ei laeku. Varem on selliseid juhtumeid esinenud väga harva ja kontserni ebatõenäoliselt laekuvate nõuete hulk on olnud väga väike. Klientide krediidiriski jälgitakse jooksvalt. Kliendid, kes ei vasta kontserni krediidivõimelisuse kriteeriumile, võivad kontserniga tehinguid teha ainult ettemakse alusel.

Maksimaalne krediidirisk aruandekuupäeva seisuga koosneb ostjate vastu olevate nõuete ja muude nõuete bilansilisest jääkmaksumusest ning rahajäägist.

	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
		EUR	EUR
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	20	1 115 400	1 409 651
Raha ja selle ekvivalendid	22	9 442 297	3 090 181
		10 557 697	4 499 832

Klientide tasumata nõudeid ja lepingulisi varasid jälgitakse korrapäraselt. Kontsernil oli seisuga 31.12.2022 kaheksa klienti (31.12.2021: üheksa klienti), kellest igaüks võlgnes kontsernile enam kui 10 000 eurot, mis moodustas umbkaudu 39% (31.12.2021: 55%) kõikidest tasumata nõuetest ja lepingulistest varadest.

Igal aruandekuupäeval tehakse väärtuse languse analüüs, kasutades eeldatava krediidikahju mõõtmiseks eraldiste maatriksit. Kontsern ei ole möödunud perioodide finantsinformatsioonis käsitletud aruandeperioodidel olulist krediidikahju kandnud. Et varasemad kahjumäärad, mida on korrigeeritud tulevikku suunatud hinnangutega, jäävad 0% lähedale, ei ole eeldatavat krediidikahju kajastatud. Kontsern ei ole avatud olulisele krediidiriskile.

Allpool on eraldiste maatriksi abil esitatud teave krediidiriski positsiooni kohta, mis tuleneb kontserni ostjate vastu olevatest nõuetest ja lepingulistest varadest. Varasemad kahjumäärad on olnud 0% juures. Seega ei ole eeldatavat krediidikahju kajastatud.

	Tähtaeg ületatud, kuid väärtus ei ole langenud						
	Kokku	Tähtaeg ei ole ületatud ja väärtus ei ole langenud	< 30 päeva	30–60 päeva	61–90 päeva	91–120 Päeva	>120 päeva
31.12.2022	1 115 400	1 036 831	62 869	0	0	15 700	0
31.12.2021	1 409 651	1 334 808	74 843	0	0	0	0

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei ole suuteline täitma tähtaja saabumisel oma finantskohustisi. Kontserni likviidsuse juhtimise käsitlemise kohaselt tagab kontsern võimaluste piires, et tal on igal ajal piisav likviidsus oma kohustiste õigeaegsaks täitmiseks ja ka varu ettenägematute kohustiste katteks. Raha ja raha ekvivalendid hoitakse arvelduskontol või lühiajalistes deposiitides.

Likviidsusrisiki vältimiseks koostab juhtkond põhjalikke rahavoogude prognoose ja kavandab hoolikalt investeringute ajastamist. Kuniks kontsern saavutab püsivalt positiivse tegevusrahavoo, sõltub rahastamine peamiselt omakapitali rahastusest. Kontsern on vähendanud likviidsusrisiki tänu rahale, mis on kogunenud omakapitali kaasamise tulemusel. Omakapitali peab kontsern kaasama veelgi jõudmaks positiivse tegevusrahavooni, mil likviidsusrisiki juhtimist saab rajada rohkem sisemiselt genereeritavatele rahavoogudele ja pangalaenudele. Kontsern hindab jooksvalt majandus- ja turuolukorrast tulenevaid faktoreid, mis võivad mõjutada omakapitali kaasamise viisi ja ajastust puudutavaid otsuseid.

Kontsernil on EIB-lt 12 miljoni euro suurune laenulimiit (lisa 26) uue tehase kapitaliinvesteeringute finantseerimiseks. 31.12.2022 seisuga oli kasutuses laenust 2,2 miljonit eurot (31.12.2021: 4 miljonit eurot). 2022. aastal tagastati EIB laenu koos kogunenud intressidega summas 2,2 miljonit eurot (2021: 0 eurot). Kontsern ei ole otsustanud, kas kasutada järelejäänud osa laenust. Otsus sõltub muuhulgas ka 2023. aastal plaanitava omakapitali kaasamise voo progressist. Kontsern osaleb lisaks ka mitmetes EL-i ja Business Finlandi rahastavates arendusprojektides. Need sihtfinantseeringud ja laenud aitavad juhtida arendusprojektide likviidsusrisiki. Arendusprojektide likviidsusrisiki juhtimisel hindab kontsern jätkuvalt avaliku rahastuse saadavust ja sobilikkust ning taotleb jooksvalt rahastusi uuteks sobilikeks arendusprojektideks.

Alltoodud tabelis on analüüsitud kontserni finantskohustisi maksetähtaegade põhjal lõpptähtajani jäänud aja järgi. Tabeli kajastatud summad on lepingupõhised diskonteerimata rahavood.

31. detsembril 2022 lõppenud aasta	Nõudmisel	< 3 kuud	3–12 kuud	1–5 aastat	> 5 aastat	Kokku
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Intressi kandvad laenukohustised (lisa 26)	0	0	145 100	7 652 619	0	7 797 718
Rendikohustised (lisa 19)	0	117 523	352 568	156 310	0	626 401
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 27)	0	717 042	0	0	0	717 042
	0	834 565	497 667	7 808 929	0	9 141 161

31. detsembril 2021 lõppenud aasta	Nõudmisel	< 3 kuud	3–12 kuud	1–5 aastat	> 5 aastat	Kokku
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Intressi kandvad laenukohustised (lisa 26)	0	0	423 480	10 298 354	0	10 721 834
Rendikohustised (lisa 19)	0	90 579	269 342	474 740	0	834 661
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 27)	0	1 102 537	0	0	0	1 102 537
	0	1 193 115	692 822	10 773 094	0	12 659 032

Tagatisvara

Kontsern ei ole oma laenude tagatise nõuete täitmiseks oma vara tagatisvarana pantinud.

Konverteeritavad laenukohustised

Kontsernil on seisuga 31.12.2022 tasumata konverteeritavaid laene 3 000 000 eurot (31.12.2021: 3 000 000 eurot).

Tururisk

Tururisk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või sellega seotud tulevased rahavood turuhindade muutuste tõttu kõiguvad. Tururiski hulka kuulub intressirisk ja valuutarisk. Kumbagi neist riskidest ei loeta kontserni äritegevuse puhul oluliseks. Laenukohustiste intressimäär on fikseeritud ja tehinguid sõlmitakse peamiselt eurodes.

Kapitali juhtimine

Kontserni kapitali juhtimise peamine eesmärk on tagada, et kontsern säilitab oma krediidireitingu ja omakapitali suhtarvud, mis võimaldavad tal oma tegevust edukalt ellu viia ja suurendada aktsionäride vara väärtust. 31.12.2022 ja 31.12.2021 lõppenud majandusaastatel kapitali juhtimise eesmärkides, põhimõtetes ega protsessides muudatusi ei tehtud.

Kontserni kapitali juhtimise mõttes hõlmab kapital emiteeritud kapitali, ülekurssi ja kõiki muid emattevõtja omanikele kuuluvaid omakapitali reserve. Kontserni kapitali juhtimise peamine eesmärk on suurendada aktsionäride vara väärtust.

Kontsern juhib oma kapitali struktuuri ja kohandab seda majandustingimuste muutuste põhjal. Kontsern kasutab kapitali jälgimiseks finantsvõimendumäära, mille arvutamiseks jagatakse netovõlg kogukapitali ja netovõla summaga. Netovõla hulka arvab kontsern intressi kandvad laenukohustised (sealhulgas rendilepingud) ning võlad tarnijatele ja muud võlad, millest arvatakse maha raha ja lühiajalised hoiused.

	31.12.2022	31.12.2021
	EUR	EUR
Intressi kandvad laenukohustised (lisa 26)	8 424 119	9 837 319
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 27)	1 321 172	1 516 516
Miinus: raha ja selle ekvivalendid (lisa 22)	-9 442 297	-3 090 181
Netovõlg	302 994	8 263 654
Omakapital	13 840 048	683 362
Kapital ja netovõlg	14 143 042	8 947 016
Finantsvõimenduse määr	2%	92%

Õiglase väärtus

Kontserni peamised finantsinstrumendid, mida ei kajastata õiglases väärtuses, on nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, võlad tarnijatele ja muud võlad ning laenukohustised. Ostjate vastu olevate lühiajaliste nõuete ja muude lühiajaliste nõuete, lühiajaliste võlgade ja lühiajaliste laenukohustiste bilansiline jääkmaksumus on lühikeste tähtaegade tõttu ligilähedane nende õiglasele väärtusele. Tabelis esitatud muude finantskohustiste bilansiline jääkmaksumus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

Kvantitatiivne avalikustatav teave õiglase väärtuse määramise hierarhia kohta tabelis esitatud kuupäevade seisuga

	Seisuga	Bilansiline jääkmaksumus EUR	Kokku EUR	Tase 1 EUR	Tase 2 EUR	Tase 3 EUR
Kohustised, mille puhul esitatakse õiglase väärtus						
Intressi kandvad laenukohustised*	31.12.2022	7 797 718	7 797 718	0	7 797 718	0
Intressi kandvad laenukohustised*	31.12.2021	9 057 231	9 057 231	0	9 057 231	0
<i>*välja arvatud rendikohustised</i>						
Õiglases väärtuses mõõdetavad kohustised						
Muud finantskohustised	31.12.2022	0	0	0	0	0
Muud finantskohustised	31.12.2021	1 666 667	1 666 667	0	0	1 666 667

Tasemete 1 ja 2 vahel ühelgi tabelis märgitud aastal ülekandeid ei olnud.

Kontserni intressi kandvate laenukohustiste õiglase väärtus määratakse diskonteeritud rahavoogude meetodil, kasutades diskontomäära, mis kajastab laenuandja intressimäära aruandeperioodi lõpu seisuga. Kontserni enda kohustuste täitmata jätmise risk hinnati seisuga 31.12.2022 ebaoluliseks.

Muude finantskohustuste all on antud kajastatud optsioonid summas 0 EUR (2021: summa 1 666 667 EUR), mis on seotud Euroopa Investeeringupangalt (EIB) saadud laenuga. 2019. aastal väljastas kontsern optsioonid, mille omanik on EIB ja mille võib uue aktsiaemissiooni teel konverteerida 22 862 Elcogen AS-i aktsiaks. Vastavalt 2022. aastal EIB, Elcogen AS ja Elcogen Group plc vahel sõlmitud lepingu muudatusele tühistatai Optiooni leping AS Elcogen ja EIB vahel ning asendati optioonilepinguga Elcogen Group plc ja EIB vahel, mille kohaselt konverteeriti optioonid Elcogen Group plc aktsiateks sarnastel tingimustel nagu varasemas lepingus oli sätestatud. Lisateave on esitatud lisa 26.

4. Oluliste raamatupidamisalaste otsuste ja hinnangute kasutamine

Konsolideeritud finantsaruannete koostamine kooskõlas IFRS-idega nõuab juhtkonnalt selliste otsuste langetamist, hinnangute andmist ja eelduste kasutamist, mis mõjutavad kajastatud varade ja kohustiste, tulude ja kulude suurust ning tingimuslike kohustiste avalikustamist.

Olulised raamatupidamisalased otsused

Arendustegevuse kulude kapitaliseerimine

Konsolideeritud finantsaruannete koostamisel kasutatud olulised otsustusvaldkonnad on seotud immateriaalse põhivara kapitaliseerimisega. Kulude esmane kapitaliseerimine põhineb juhtkonna otsusel, mille kohaselt on tehnoloogiline ja

majanduslik teostatavus leidnud kinnitust. Tavaliselt toimub see siis, kui toote arendusprojekt on jõudnud kehtestatud projektijuhtimismudeli alusel määratletud vahe-eesmärgini. Kapitaliseeritavate summade määramisel kasutab juhtkond eeldusi projekti tulemusel eeldatavasti tulevikus teenitava raha ja majandusliku kasu saamise eeldatava perioodi kohta.

Pikendamise ja lõpetamise optioonidega lepingute rendiperioodi kindlaksmääramine – kontsern kui rentnik

Kontsern arvestab rendiperioodina rendi katkestamatut perioodi, mis hõlmab nii rendilepingu võimaliku pikendamise perioode juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta seda võimalust kasutab, või rendilepingu võimaliku lõpetamise perioode juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta eelnimetatud võimalust ei kasuta. Kontsernil on mitu rendilepingut, mis sisaldavad pikendamise ja lõpetamise optioone. Kui kontsern analüüsib, kas ta on piisavalt kindel selles, kas rendilepingu pikendamise või lõpetamise optiooni kasutatakse või ei kasutata, teeb ta selle kohta asjakohase otsuse. See tähendab, et kontsern kaalub kõiki asjakohaseid tegureid, mis tekitavad tema jaoks majandusliku stiimuli kasutada kas pikendamise või lõpetamise optiooni. Kui aset on leidnud oluline sündmus või asjaolude muutus, mis on kontserni kontrolli all ja mõjutab tema suutlikkust kasutada või mitte kasutada pikendamise või lõpetamise optiooni (nt renditud vara oluline parendamine), hindab kontsern pärast rendiperioodi algust rendiperioodi uuesti.

Kontsern on sõlminud rendilepingud oma tegevuses kasutatavate kontoriruumide ja tootmisrajatiste rentimiseks. Teatavad rendilepingud sisaldavad pikendamise ja/või lõpetamise optioone ning kõikide lepingute rendimaksud on fikseeritud. Kui kontsern analüüsib, kas ta on piisavalt kindel selles, kas rendilepingu pikendamise või lõpetamise optiooni kasutatakse või ei kasutata, teeb ta selle kohta asjakohase otsuse. Kontsern pikendas Eestis asuva kinnisvara rendilepingut kolme aasta võrra või kuni sama rendileandja ehitatav uus tootmisrajatis on valminud. Kontsern kasutab praegust rajatist eelduste kohaselt kuni 31.07.2024. Kontsern rendib kinnisvara ka Soomes. Selle rendilepingu võib igal ajal üles öelda, teatades sellest kuus kuud ette. Kuni 2020. aasta lõpuni oli juhtkonna hinnangul piisavalt kindel, et kolitakse ümber suuremale pinnale ning rendilepingut rohkem kui 12 kuud ei pikendata. Seega kajastati nimetatud rendilepingut lühiajalise rendina. 2021. aastal on aga esialgne hinnang seoses rendilepinguga Soomes muutunud ja juhtkonna hinnangul ei realiseeru kolimisplaanid 12 kuu jooksul, lepinguid ei kavatseta lõpetada ning rendiperioodiks prognoositakse vähemalt 3 aastat alates 01.01.2021. Kontsern on rendikohustise arvutamisel kasutanud kaalutud keskmist laenuintressimäära 3%. Täpsem info on nähtav lisas 19.

Olulised raamatupidamislikud hinnangud

Immateriaalse põhivara kasuliku eluea hindamine

Immateriaalse põhivara kasuliku eluiga määratakse vara kasutamise tegeliku perioodi alusel juhtkonna hinnangu kohaselt. Juhtkond vaatab immateriaalse põhivara kasuliku eluea üle vähemalt kord aastas. Praegu on litsentside, tarkvara ja kontsernisiseselt väljatöötatud immateriaalse põhivara amortisatsioonimäär viis aastat. Lisateave on esitatud lisas 18.

Immateriaalse põhivara väärtuse langus

Kontsernisiseselt väljatöötatud immateriaalse põhivara väärtuse langust kontrollitakse selle väljatöötamise käigus, aga ka hiljem, kui mingid märgid osutavad vara väärtuse võimalikule langusele. Iga majandusaasta viimasel kuupäeval hinnatakse immateriaalse põhivara (mis ei ole veel kasutusvalmis) kaetava väärtuse langust kooskõlas arvestuspõhimõtetega. Vara väärtus on langenud, kui vara bilansiline jääkmaksumus ületab selle kaetavat väärtust, mis on õiglane väärtus, millest on maha arvatud võõrandamiskulud, või kasutusväärtus, olenevalt sellest, kumb on kõrgem. Kontsernisiseselt väljatöötatud tehnoloogia kaetav väärtus määratakse kasutusväärtuse arvutuste alusel. Kasutusväärtuse arvutamine põhineb diskonteeritud rahavoogude meetodil. Rahavood tuletatakse järgmise kümne kuni viieteist aasta eelarvest ning need ei hõlma olulisi tulevasi investeeringuid, mis suurendavad kontrollitava raha teeniva üksuse vara tulemusliikkust. Kaetav väärtus oleneb enim diskonteeritud rahavoogude mudelis kasutatavast diskontomäärast ja eeldatavatest tulevastest sissetulevatest rahavoogudest ning ekstrapoleerimiseks kasutatavast kasvumäärast. Erinevate raha teenivate üksuste kaetava väärtuse määramiseks kasutatavad põhilised eeldused, sealhulgas tundlikkusanalüüs, on esitatud ja neid on põhjalikumalt selgitatud lisas 18.

Varude väärtuse langus

Netorealiseerimisväärtuse hinnangud põhinevad hinnangute tegemise ajal kättesaadavatel kõige usaldusväärsematel tõenditel selle kohta, millise summa ulatuses varude realiseerimist eeldatakse. Siiski võib tegelik müügihind tehingu toimumise hetkel hinnangutest erineda. Varude allahindluse vajadus ja ulatus määratakse järgmiselt: 100% allahindlus tooraine puhul, mida ei kavatseta edaspidi kasutada ega müüa, ning 100% allahindlus standardsete valmistoodete puhul, mida ei kavatseta edaspidi kasutada ega müüa. Varude allahindlus otsustatakse negatiivse brutomarginaali esinemisel.

Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse läbi jooksvalt. Raamatupidamislike hinnangute muudatusi kajastatakse perioodil, mil hinnangut muudetakse, kui muutmine mõjutab ainult seda perioodi, või muutmise perioodil ja tulevastel perioodidel, kui muutmine mõjutab nii jooksvat perioodi kui ka tulevasi perioode. Allahindluste summad on esitatud lisas 21.

Aktsiapõhised maksed

Aktsiapõhiste maksetehingute õiglase väärtuse hindamisel tuleb määrata kõige sobivam hindamismudel, mis on olemas võimaldatud makse tingimustest. Selle hinnangu puhul on hindamismudelisse vaja leida ka kõige sobivamad sisendid, sealhulgas aktsiaoptiooni eeldatav kestus või hinna tõusust tulenevad õigused, volatiilsus ja dividendide püsiv

kasvutempo, ning teha nende kohta eeldusi. Aktsiapõhiste maksetehingute õiglase väärtuse hindamiseks kasutatavad eeldused ja mudelid on esitatud lisas 24.

Maksud

Kasutamata maksukahjumitest tekkinud edasilükkunud tulumaksu vara kajastatakse ulatuses, mille puhul on tõenäoline maksustatava kasumi teke, millega saab selle kahjumi tasaarvestada. Kajastatava edasilükkunud tulumaksu vara summa määramiseks on juhtkonnal vaja teha oluline otsus, mis põhineb tulevase maksustatava kasumi tõenäolisel ajastusel ja suurusel. Samuti tuleb kehtestada tulevased maksuplaneerimisstrateegiad. Kontsernil on edasikantud maksukahjumid, mis on seotud Soome tütarettevõtjaga, mis on varem kahjumit teeninud. Tütarettevõtjal ei ole ühtegi maksustatavat ajutist erinevust ega ühtegi maksuplaneerimisvõimalust, mis võiks osaliselt toetada selle kahjumi kajastamist edasilükkunud tulumaksu varana. Sellest tulenevalt on kontsern kindlaks määranud, et ta ei saa edasikantud maksukahjumitega seotud edasilükkunud tulumaksu vara kajastada. Lisateave maksude kohta on esitatud lisas 16.

5. Investeeringud

Seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021 kuulus äriühingule üks otsese kontrolli all olev tütarettevõtja.

Tütarettevõtja	Registreerimisriik	Tegevusala	Osalus	
			31.12.2022	31.12.2021
Elcogen OY	Soome	SOFC/SOEC-patareide väljatootamine ja valmistamine	100%	100%

6. Kliendilepingutest saadud tulu

Allpool on esitatud kontserni kliendilepingutest saadud tulu jaotus.

	31.12.2022 lõppenud majandusaasta		
	EUR	EUR	EUR
	Eesti	Soome	Kokku
Segmendid			
Kauba või teenuse liik			
Kaupade müük	2 674 618	1 565 577	4 240 195
Paigaldusteenused	0	157 500	157 500
Kliendilepingutest saadud tulu kokku	2 674 618	1 723 077	4 397 695
Geograafilised turud			
EL-i liikmesriigid	1 019 334	1 176 580	2 195 914
EL-i mittekuuluvad riigid	1 655 284	546 497	2 201 781
Kliendilepingutest saadud tulu kokku	2 674 618	1 723 077	4 397 695
Tulu kajastamise ajastus			
Tulu kajastatakse kindlal ajahetkel	2 674 618	1 565 577	4 240 195
Tulu kajastatakse aja jooksul	0	157 500	157 500
Kliendilepingutest saadud tulu kokku	2 674 618	1 723 077	4 397 695

	31.12.2021 lõppenud majandusaasta		
	EUR	EUR	EUR
	Eesti	Soome	Kokku
Segmendid			
Kauba või teenuse liik			
Kaupade müük	1 063 498	1 144 768	2 208 266
Paigaldusteenused	0	148 550	148 550
Kliendilepingutest saadud tulu kokku	1 063 498	1 293 318	2 356 816
Geograafilised turud			
EL-i liikmesriigid	338 545	667 318	1 005 863
EL-i mittekuuluvad riigid	724 953	626 000	1 350 953
Kliendilepingutest saadud tulu kokku	1 063 498	1 293 318	2 356 816
Tulu kajastamise ajastus			
Tulu kajastatakse kindlal ajahetkel	1 063 498	1 144 768	2 208 266
Tulu kajastatakse aja jooksul	0	148 550	148 550
Kliendilepingutest saadud tulu kokku	1 063 498	1 293 318	2 356 816

Allpool on esitatud kliendilepingutest saadud tulu võrdlus.

	Majandusaasta, mis lõppes 31. detsembril			
	2022		2021	
	Eesti	Soome	Eesti	Soome
Tulu				
Välisklient	2 674 618	1 723 077	1 063 498	1 293 318
Segmentidevahelised tehingud	720 000	0	440 000	0
	3 394 618	1 723 077	1 503 498	1 293 318
Segmentidevaheliste tehingute korrigeerimised ja elimineerimised	-720 000	0	-440 000	0
Kliendilepingutest saadud tulu kokku	2 674 618	1 723 077	1 063 498	1 293 318

Kontsernil ei ole müügikäivet emaettevõtte asukohamaal (Eesti). Kliendid asuvad teistes EL-i riikides.

Lepingute saldod

	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ostjate vastu (lisa 20)	528 390	749 411
Lepingulised kohustised (lisa 30)	995 324	428 768

7. Segmendiaruandlus

Tegevussegmente kajastatakse viisil, mis on kooskõlas kõrgeimale äritegevust puudutavate otsuste langetajale esitatavate kontsernisest aruannetega. Kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja, kes vastutab ressursside eraldamise ja tegevussegmentide tulemuste hindamise eest, on strateegilisi otsuseid tegev Elcogen AS-i juhatus.

Kontsernil on kaks tegevussegmenti – Eesti ja Soome. Kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja jälgib kasumi või kahjumiga seotud teavet, sealhulgas kajastatud tulu- ja kulunäitajaid. Kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja ei analüüsi tegevussegmente varasid ja kohustisi käsitleva teabe põhjal.

Tegevussegmentidevaheline tehing koosneb kaupade müümisest. Tegevussegmentidevahelised siirdehinnad vastavad turutingimustele, olles sarnased kolmandate isikutega sõlmitud tehingutes kasutatavate hindadega.

Allpool on esitatud teave kontserni segmentide kohta 2022. aastal.

	EUR Eesti	EUR Soome	EUR Kokku
Kliendilepingutest saadud tulu	2 674 618	1 723 077	4 397 695
Muu tulu	259 530	16 667	276 197
Kulud	-5 652 482	-3 161 804	-8 814 286
Intressi-, maksu- ja amortisatsioonieelne kasum (EBITDA)	-2 718 334	-1 422 061	-4 140 394
Kulum ja amortisatsioon	-770 244	-1 907 283	-2 677 527
Ärikahjum	-3 488 578	-3 329 344	-6 817 921
Finantskulud	-746 406	-24 571	-770 977
Finantstulud	4 474	23	4 497
Kahjum enne tulumaksustamist	-4 230 509	-3 353 892	-7 584 401
Tulumaks	0	-58 448	-58 448
Puhaskahjum	-4 230 509	-3 412 340	-7 642 849

Allpool on esitatud teave kontserni segmentide kohta 2021. aastal.

	EUR Eesti	EUR Soome	EUR Kokku
Kliendilepingutest saadud tulu	1 063 498	1 293 318	2 356 816
Muu tulu	303 545	336 847	640 392
Kulud	-4 436 744	-2 262 885	-6 699 629
Intressi-, maksu- ja amortisatsioonieelne kasum (EBITDA)	-3 069 701	-632 720	-3 702 421
Kulum ja amortisatsioon	-640 637	-1 711 712	-2 352 349
Ärikahjum	-3 710 338	-2 344 432	-6 054 770
Finantskulud	-987 283	-23 761	-1 011 043
Finantstulud	7 176	4	7 180
Kahjum enne tulumaksustamist	-4 690 445	-2 368 189	-7 058 634
Tulumaks	0	-5 238	-5 238
Puhaskahjum	-4 690 445	-2 373 427	-7 063 872

Allpool on esitatud teave kontserni äritegevusega seotud vara kohta.

	31.12.2022 EUR	31.12.2021 EUR
Äritegevusega seotud põhivara		
Eesti	10 066 213	6 281 280
Soome	5 007 198	4 860 007
Kokku	15 073 411	11 141 287

Sel eesmärgil kasutatav põhivara koosneb materiaalsest põhivarast, kasutamiseõiguse esemeks olevast varast ja immateriaalsest põhivarast.

Intressi-, maksu- ja amortisatsioonieelne kasum (EBITDA)

Et saada sisukamat ülevaadet tulemuslikkusest, sisaldab möödunud perioodide finantsinformatsioon ka EBITDA-t kui alternatiivset tulemuslikkuse näitajat. Kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja kasutab EBITDA-t kontserni tulemuslikkuse jälgimiseks ja haldamiseks. EBITDA on intressi-, maksu-, kulumi- ja amortisatsioonieelne kasum.

8. Müüdnud toodete kulu

	2022	2021
Tooraine kulud	1 724 220	1 100 150
Tööjõukulud (lisa 14)	1 925 541	1 193 199
Põhivara kulum ja väärtuse langus (lisad 17, 18 ja 19)	620 964	629 065
Tootmisrajatiste kommunaalkulud	194 766	62 121
Veokulud	81 249	67 172
Muud tootmiskulud	207 082	197 998
Ruumide rent (lisa 19)	15 143	47 772
Varude allahindlus (lisa 21)	404 265	184 920
Lähetuskulud	8 780	978
Müüdnud toodete kulu kokku	5 182 009	3 483 376

Muud tootmiskulud sisaldavad hoolduskulusid, tarvikute kulusid ja muid kulusid.

9. Uurimis- ja arendustegevuse kulud

Kontserni tahkeoksiid-elementidega (SOC) seotud tegevuse uurimis- ja arendustöös keskendutakse tahkeoksiid-elementide ja -patareide ning seonduvate tootmise meetodite arendamisele. Kapitaliseerimiseks mittekõlblikud uurimis- ja arendustegevuse kulud on kantud kuludesse nende tekkimise perioodil ning neid kajastatakse uurimis- ja arendustegevuse kulude koosseisus järgmiselt:

	2022	2021
Tooraine kulud	135 570	6 483
Tööjõukulud (lisa 14)	477 892	274 995
Põhivara kulum ja väärtuse langus (lisad 17, 18 ja 19)	1 841 844	1 545 500
Uurimis- ja arendustegevusega seotud kommunaalkulud	80 763	36 792
Veokulud	37 195	9 562
Muud uurimis- ja arendustegevusega seotud kulud	201 475	57 439
Lähetuskulud	75 141	20 274
Uurimis- ja arendustegevuse kulud kokku	2 849 879	1 951 046

Muud uurimis- ja arendustegevuse kulud sisaldavad patenditasusid, teenuseid ja muid kulusid. Põhivara kulumi ja väärtuse langusega seotud kulud on seotud kapitaliseeritud arendustegevuse kulude amortisatsiooniga.

10. Müügi- ja turunduskulud

	2022	2021
Tööjõukulud (lisa 14)	264 081	217 222
Turunduskulud	181 070	91 647
Lähetuskulud	34 919	2 490
Müügi- ja turunduskulud kokku	480 071	311 359

11. Halduskulud

	2022	2021
Tööjõukulud (lisa 14)	1 183 802	956 386
Konsultatsioonid ja muud teenused	869 525	1 868 912
Kommunaalkulud	37 326	18 357
Kontorikulud	95 162	85 390
Lähetuskulud	56 310	22 050
Põhivara kulum ja väärtuse langus (lisad 17, 18 and 19)	214 719	177 784
Lühiajaliste rendilepingutega seotud kulud (lisa 19)	142	0
Väikese väärtusega vara rendilepingutega seotud kulud (lisa 19)	28 944	17 613
Veokulud	0	0
Kindlustuskulud	18 096	12 287
Muud halduskulud	207 002	118 190
Halduskulud kokku	2 711 027	3 276 969

Muud halduskulud koosnevad esinduskuludest, pangakuludest, tervishoiuteenustest, IT-teenustest jt.

12. Muud tegevustulud

	2022	2021
Sihtfinantseerimine (lisa 29)	273 077	609 788
Muud tegevustulud	3 120	30 604
Muud tegevustulud kokku	276 197	640 392

13. Muud tegevuskulud

	2022	2021
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist ja mahakandmisest	65 159	328
Muud tegevuskulud	203 668	28 900
Muud tegevuskulud kokku	268 826	29 228

Muude tegevuskulude all kajastatakse 31.12.2022 seisuga rendideposiiti allahindlust summas 170 392 eurot (2021: 0 eurot)

14. Tööjõukulud

	2022	2021
Palgakulu	2 756 407	1 841 091
Sotsiaalmaksude kulud	678 868	428 808
Pensionikulud	178 105	100 196
Muud hüved töötajatele	129 069	118 892
Aktsioptionside kulu	108 867	152 816
Tööjõukulud kokku	3 851 316	2 641 802
Keskmine töötajate arv sh. 1 juhatuse liige (31.12.2021 1 juhatuse liige)	84	50

Seisuga 31.12.2022 oli kontsernil 102 töötajat (31.12.2021: 62).

2022. aastal oli arendustegevuse kuludena kapitaliseeritud töötajate hüvitistega seotud kulude summa 491 317 eurot, mille võrra oli tegelik tööjõukulu suurem (2021: 484 299 eurot).

Tööjõukulude kogusumma on esitatud koondkasumiaruande järgmiste kirjete koosseisus.

	2022	2021
Müüdnud toodete kulu (lisa 8)	1 925 541	1 193 199
Uurimis- ja arendustegevuse kulud (lisa 9)	477 892	274 995
Müügi- ja turunduskulud (lisa 10)	264 081	217 222
Halduskulud (lisa 11)	1 183 802	956 386
Tööjõukulud kokku	3 851 316	2 641 802

15. Finantskulud

	2022	2021
Saadud laenude intress	751 011	440 128
Rendikohustiste intress	19 508	24 695
Kahjum valuutakursi muutustest	0	639
Muud finantskulud	457	545 581
	770 977	1 011 043

16. Tulumaksukulu

Tulumaksukulu komponendid	2022	2021
Edasilükkunud tulumaksukulu	58 448	5 238
Koondkasumiaruandes kajastatud tulumaksu kulu	58 448	5 238

Seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021 kontserni varade ja kohustiste maksustamisbaasi ja bilansiliste jääkväärtuste vahel olulisi ajutisi erinevusi ei olnud. Sellest tulenevalt ei ole edasilükkunud tulumaksu vara ega kohustisi kajastatud.

Eestis on jaotamata kasumi maksumäär null. Kasumit maksustatakse üksnes selle jaotamisel (20% netosummast). Eestis eraldi maksuarvestust ei peeta ning arvestusliku ja maksustatava kasumi vahel erinevusi ei ole.

Soomes on jaotamata kasumi maksumäär 20%. Samas on Soome tütarettevõtja teeninud kõikidel aruandeperioodidel kahjumit. Kasutamata maksukahjumitest tekkinud edasilükkunud tulumaksu vara kajastatakse üksnes ulatuses, mille puhul on tõenäoline maksustatava kasumi teke, millega saab selle kahjumi tasaarvestada. Kontserni edasikantud maksukahjumite suurus on 12 220 098 eurot (2021: 7 909 071 eurot) ja see on seotud tütarettevõtja varasemate maksukahjumitega. Sellest tulenevalt ja arvestades, et maksukahjumid aeguvad Soomes 10 aastat pärast nende tekkimist, on kontsern kindlaks määranud, et ta ei saa edasikantud maksukahjumitega seotud edasilükkunud tulumaksu vara kajastada.

17. Materiaalne põhivara

	Renditud vara parendamine	Muud masinad ja seadmed	Muu vara	Ehitamisjärgus olev vara	Kokku
Soetusmaksumus					
01.01.2021	84 209	2 296 212	75 733	101 895	2 558 049
Soetused	146 060	817 723	70 094	3 279 342	4 313 220
Mahakandmine	0	-98 197	-4 538	0	-102 735
Müügid	0	0	-1 053	0	-1 053
Võõrandamised	16 415	-4 936	18 966	-103 606	-73 161
31.12.2021	246 685	3 010 802	159 202	3 277 631	6 694 320
Soetused	154 638	114 709	30 653	4 710 135	5 010 135
Mahakandmine	0	-143 520	-3 842	0	-147 362
Võõrandamised	300 762	1 336 277	4 391	-1 641 430	0
31.12.2022	702 085	4 318 267	190 405	6 346 336	11 557 093
Kulum ja väärtuse langus					
01.01.2021	-68 394	-1 244 973	-45 117	0	-1 358 483
Majandusaastal arvestatud kulum	-23 138	-316 639	-21 299	0	-361 076
Mahakandmine	0	74 022	4 313	0	78 335
Müügid	0	0	631	0	631
Võõrandamised	-6 482	26 343	-16 424	0	3 437
31.12.2021	-98 013	-1 461 247	-77 896	0	-1 637 156
Majandusaastal arvestatud kulum	-36 725	-444 815	-36 355	0	-517 895
Mahakandmine	0	137 933	1 299	0	139 232
31.12.2022	-134 738	-1 768 129	-112 952	0	-2 015 818
Bilansiline jääkväärtus					
31.12.2022	567 347	2 550 138	77 453	6 346 336	9 541 274
31.12.2021	148 671	1 549 555	81 306	3 277 631	5 057 164

Muu vara koosneb peamiselt kontorimööblist ja seadmetest.

Seisuga 31.12.2022 oli endiselt kasutuses oleva täielikult amortiseerunud materiaalse põhivara soetusmaksumus 781 165 eurot (31.12.2021: 944 285 eurot).

Kontsernil ei olnud seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021 olulisi siduvaid materiaalse põhivara soetamiskohustusi.

18. Immateriaalne põhivara

	Arendustegevuse kulud	Arvutitarkvara	Kontsessioonid, patendid, liitsentsid ja kaubamärgid	Ehitamisjärgus olev vara	Kokku
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Soetusmaksumus					
01.01.2021	7 891 952	29 975	427 763	649 602	8 999 291
Soetused	293 628	37 110	50 490	1 372 362	1 753 590
Võõrandamised	-336 089	4 610	0	404 640	73 161
31.12.2021	7 849 492	71 695	478 253	2 426 603	10 826 042
Soetused	91 600	0	49 376	1 304 440	1 445 416
Väärtuse langus	-2 007 491	-27 975	0	-1 988	-2 037 454
Võõrandamised	814 223	0	0	-814 223	0
31.12.2022	6 747 824	43 720	527 629	2 914 832	10 234 005
Kulum ja väärtuse langus					
01.01.2021	-3 664 199	-22 873	-195 284	0	-3 882 356
Majandusaastal arvestatud kulum	-1 565 278	-6 397	-87 560	0	-1 659 235
Võõrandamised	-3 437	0	0	0	-3 437
31.12.2021	-5 232 914	-29 270	-282 844	0	-5 545 028
Majandusaastal arvestatud kulum	-1 712 113	-11 393	-85 122	0	-1 808 628
Väärtuse langus	2 007 490	27 975	0	0	2 035 465
31.12.2022	-4 937 537	-12 688	-367 966	0	-5 318 191
Bilansiline jääkväärtus					
31.12.2022	1 810 286	31 032	159 663	2 914 832	4 915 814
31.12.2021	2 616 578	42 425	195 409	2 426 603	5 281 015

Kontsern arendab ja valmistab tahkeoksiid-kütuseelemente (SOC) ja neil põhinevaid patareisid, mis on kütuseelementide süsteemi väärtusahelas kõige tähtsam komponent. Arendustegevuse raames tehakse laialdast rahvusvahelist koostööd, sealhulgas Eesti ja Soome juhtivate teadusasutustega, milleks on näiteks Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut, Tartu Ülikool, Tampere Tehnikaülikool, Soome tehnikauuringute keskus VTT jt.

Kapitaliseerimiseks mittekõlblikud teadus- ja arendustegevuse kulud on kantud kuludesse nende tekkimise perioodil ning neid kajastatakse teadus- ja arendustegevuse kulude koosseisus (lisa 9).

31.12.2022 ja 31.12.2021 lõppenud majandusaastatel ei ole kontsern laenukasutuse kulutusi kapitaliseerinud.

Seisuga 31.12.2022 kanti maha täielikult amortiseerunud immateriaalset põhivara soetusmaksumusega 2 035 465 eurot (31.12.2021: 0 eurot)

Kontsernil ei olnud seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021 olulisi siduvaid immateriaalse põhivara soetamiskohustusi.

Väärtuse langus

Kontsern vaatas üle oma immateriaalse ja materiaalse põhivara bilansilise jääkmaksumuse, et teha kindlaks, kas on märke selle vara väärtuse langusest. Kahes raha teenivas üksuses (Eesti ja Soome) tehti seisuga 31.12.2022 väärtuse languse testid.

Raha teenivate üksuste kaetavad väärtused leiti kasutusväärtuse arvutuste alusel, kasutades rahavoogude prognoose, mis põhinevad tippjuhtkonna heaks kiidetud finantseelarvetel aastani 2035. Rahavoogude prognooside suhtes rakendatav maksueelne diskontomäär on 20% ning prognoosiperioodi ületavad rahavood ekstrapoleeritakse, kasutades 2% kasvumäära, mis võrdub majandusharu pikaajalise keskmise kasvumääraga. Selle analüüsi tulemusel ei tuvastanud juhtkond seisuga 31.12.2022 immateriaalse põhivara väärtuse langetamise vajadust.

Kasutusväärtuse arvutus nii Eesti kui ka Soome raha teeniva üksuse puhul on kõige tundlikum järgmiste eelduste suhtes:

- keskmised toote müügihinnad ja nendest tulenevad brutomarginaalid;
- diskontomäärad;
- prognoosiperioodi ületavate rahavoogude ekstrapoleerimiseks kasutatavad kasvumäärad.

Toodete keskmiste müügihindade hinnang esitatakse prognoosiperioodi kohta. Neid langetatakse prognoosiperioodi jooksul järk-järgult, kajastamaks suurenenud müügihahtusid. Nii Eesti kui ka Soome üksuse puhul kasutati kiiremat hinnalanguse tempot, st 10%. Sellest tingitud brutomarginaali alanemine ei toonud kaasa ei Eesti ega Soome üksuse väärtuse langust.

Diskontomäärad väljendavad hetke turuhinnanguid iga raha teeniva üksusega seotud iseloomulike riskide kohta, võttes arvesse raha ajaväärtust ja alusvarale omaseid riske, mida ei ole käsitletud rahavoogude hinnangutes. Diskontomäära arvutamisel lähtutakse kontserni ja selle tegevussegmentide konkreetsetest asjaoludest ning see leitakse kaalutud keskmise kapitali maksumuse alusel. Kaalutud keskmises kapitali maksumuses võetakse arvesse nii võlga kui ka omakapitali. Omakapitali maksumus tuletatakse kontserni investorite tehtud investeringu eeldatavast tootlusest. Võla maksumus põhineb intressi kandvatel laenudel, mida kontsern on kohustatud teenindama. Segmentidele omane risk lisatakse üksikute beetafaktorite kohaldamise teel. Kummagi raha teeniva üksuse maksueelse diskontomäära tõus 25%-ni (st +5%) ei tooks kaasa väärtuse langust.

Kasvumäärad – juhtkond tõdeb, et tehnoloogiliste muutuste kiirus ja uute turuosaliste võimalik turule sisenemine võib avaldada kasvumäärade eeldustele märkimisväärset mõju. Käibe kasvu puhul kasutatakse tundlikkusanalüüsi, kontrollides, mida toob kaasa kuni 20% käibe langus võrreldes põhistsenaariumiga.

Seisuga 31.12.2022 ei esinenud põhieeldustes mõistlikult võimalikke muutusi, mis võiksid tingida olukorra, kus kapitaliseeritud arendustegevuse kulude bilansiline jääkmaksumus ületab nende kaetavat väärtust.

19. Rendiarvestus

Kontsern on sõlminud rendilepingud oma tegevuses kasutatavate kontoriruumide ja tootmisrajatiste rentimiseks. Teatavad rendilepingud sisaldavad pikendamise ja/või lõpetamise optsoone ning kõikide lepingute rendimaksud on fikseeritud. Kui kontsern analüüsib, kas ta on piisavalt kindel selles, kas rendilepingu pikendamise või lõpetamise optsooni kasutatakse või ei kasutata, teeb ta selle kohta asjakohase otsuse. Kontsern pikendas Eestis asuva kinnisvara rendilepingut kolme aasta võrra või kuni sama rendileandja ehitatav uus tootmisrajatis on valminud. Kontsern kasutab praegust rajatist eelduste kohaselt kuni 31.07.2024. Rendikohustise arvutamisel on kontsern kasutanud 3% suurust kaalutud keskmist alternatiivset laenuintressimäära.

Kontsern rendib kinnisvara ka Soomes. Selle rendilepingu võib igal ajal üles öelda, teatades sellest kuus kuud ette. Kuni 2020. aasta lõpuni oli juhtkonna hinnangul piisavalt kindel, et kolitakse ümber suuremale pinnale ning rendilepingut rohkem kui 12 kuud ei pikendata. Seega kajastati nimetatud rendilepingut lühiajalise rendina. 2021. aastal on aga esialgne hinnang seoses rendilepinguga Soomes muutunud ja juhtkonna hinnangul ei realiseeru kolimisplaanid 12 kuu jooksul, lepinguid ei kavatseta lõpetada ning rendiperioodiks prognoositakse vähemalt 3 aastat alates 01.01.2021. Kontsern on rendikohustise arvutamisel kasutanud kaalutud keskmist laenuintressimäära 3%.

Allpool on esitatud kajastatud kasutamissoiguse esemeks oleva vara bilansilised jääkmaksumused ja nende muutused perioodi jooksul.

	Kinnisvara	Muud masinad ja seadmed	Kinnisvara ettemaksud	Kokku
01.01.2021	492 943	4 950	0	497 893
Amortisatsioonikulu	558 037	0	55 040	613 077
	-302 912	-4 950	0	-307 862
31.12.2021	748 068	0	55 040	803 109
Lisandunud	163 601	55 657	0	219 259
Amortisatsioonikulu	-351 004	0	0	-351 004
Mahakandmine	0	0	-55 040	-55 040
31.12.2022	560 665	55 657	0	616 323

Allpool on esitatud rendikohustiste (kajastatud intressi kandvate laenukohustiste koosseisus) bilansilised jääkmaksumused ja nende muutused perioodi jooksul.

	2022	2021
01.01.	780 088	508 630
Lisandunud	219 259	558 037
Kogunenud intress	19 508	24 695
Maksed	-392 454	-311 272
31.12.	626 401	780 088
<i>Lühiajalised (lisa 26)</i>	<i>470 090</i>	<i>323 662</i>
<i>Pikaajalised (lisa 26)</i>	<i>156 310</i>	<i>456 426</i>

Rendikohustiste tähtaegade analüüs on esitatud lisas 3.

Allpool on esitatud kasumiaruandes kajastatud summad.

	2022	2021
	EUR	EUR
Kasutamiseõiguse esemeks oleva vara amortisatsioonikulu	351 004	307 862
Mahakandmine	-55 040	0
Rendikohustistega seotud intressikulud	19 508	24 695
Lühiajaliste rendilepingutega seotud kulud (sisalduvad müüdüd toodete kulu koosseisus)	15 143	47 772
Lühiajaliste rendilepingutega seotud kulud (sisalduvad halduskulude koosseisus)	142	0
Väikese väärtusega vara rendilepingutega seotud kulud (sisalduvad halduskulude koosseisus)	28 944	17 613
Kasumiaruandes kajastatud summad kokku	469 781	397 942

2022. aastal oli kontserni rendilepingutega seotud väljaminevate rahavoogude suurus 392 454 eurot (2021: 311 272 eurot).

Kontsernil on teatavad rendilepingud, mis sisaldavad pikendamise ja lõpetamise optsoone. Pikendamise ja lõpetamise optsoonide kasutamisega seotud piisava kindluse määramisel peab juhtkond andma olulise hinnangu (vt lisa 4).

20. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded kolmandatest isikutest klientide vastu	528 390	749 411
Maksude ettemaksed	269 502	141 383
Muud ettemaksed ja nõuded	487 899	518 856
	1 285 790	1 409 651
Eeldatava krediidikahju allahindlus	-170 391	0
	1 115 400	1 409 651
<i>Lühiajalised nõuded ostjate vastu ja muud lühiajalised nõuded kokku</i>	<i>1 070 052</i>	<i>1 241 497</i>
<i>Pikaajalised nõuded ostjate vastu ja muud pikaajalised nõuded kokku</i>	<i>45 348</i>	<i>168 154</i>

Nõuded ostjate vastu intressi ei kanna ning nende tavapärane tähtaeg on 30 päeva. Seotud osapooltelt saadaolevate nõuetega seotud tingimused on esitatud lisas 33. Eeldatava krediidikahju allahindlus on kirjeldatud lisas 13.

Teave krediidiriskide kohta on esitatud lisas 3.

21. Varud

2022. aastal arvestati netorealiseerimisväärtuses kajastatud varude kulu suuruseks 404 265 eurot (2021: 184 920 eurot). Seda kajastatakse müüdüd toodete kulu koosseisus.

	31.12.2022	31.12.2021
Tooraine ja tarvikud (soetusmaksumuses)	739 098	479 602
Lõpetamata toodang (soetusmaksumuses)	515 517	71 883
Valmistoodang (soetusmaksumuses ja netorealiseerimisväärtuses)	157 147	72 434
Ettemaksed varude eest	103 258	0
Varude allahindlus	-367 609	-330 952
Kokku	1 147 411	292 966

22. Raha

	31.12.2022	31.12.2021
Arvelduskontod	9 422 297	3 085 181
Lühiajaline hoius	20 000	5 000
Kokku	9 442 297	3 090 181

23. Aktsiakapital ja reservid

	31.12.2022	31.12.2021
Aktsiakapital	722 781	624 220
Lihtaktsiate arv, sealhulgas	1 129 345	975 345
	<i>A-klass</i> 471 171	471 171
	<i>B-klass</i> 658 174	504 174
Aktsia nimiväärtus	0,64	0,64

Aktsionär	31.12.2022		31.12.2021	
	Aktsiate arv	%	Aktsiate arv	%
Elcogen Group Plc	1 129 345	100%	975 345	100%

Lihtaktsiatelt makstavate dividendide kohta tehtud ettepaneku peab kiitma heaks korraline üldkoosolek ja seisuga 31.12.2022 ei ole neid kohustisena kajastatud. 31.12.2022 ja 31.12.2021 lõppenud aastatel ei ole dividende välja kuulutatud ega nende väljamaksmise kohta ettepanekut tehtud, sest kontsern on teeninud kahjumit. Kontsernil on seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021 kahjum.

Kõikide lihtaktsiatega (A ja B) kaasnevad täielikud hääleõigused, dividendi saamise õigused ja kapitali jaotamise õigused (sealhulgas likvideerimisel). Nendega ei kaasne väljaostuõigust. B-klassi aktsiatel on A-klassi aktsiatega võrreldes likviidsuseelis suurusega 11,80 eurot aktsia kohta.

31.12.2022 lõppenud majandusaastal suurendas Elcogen AS oma aktsiakapitali kokku 154 000 lisaaktsia võrra (31.12.2021: 130 000 lihtaktsia võrra).

2022. aasta mais suurendati aktsiakapitali 60 000 aktsia emiteerimisega. Selle tulemusel suurenes aktsiakapital 12 000 000 euro võrra, mis jagunes 38 400 eurot aktsiakapitaliks ja 11 961 600 eurot ülekursiks.

Oktoobris suurendati aktsiakapitali 24 000 aktsia emiteerimisega. Reliseeriti aktsiaoptioone, mille tulemusel suurenes aktsiakapital 24 000 euro võrra, mis jagunes 15 360 eurit aktsiakapitaliks ja 8 640 eurot ülekursiks. Realiseeritud aktsiaoptioonides kogunenud muu reserv summas 233 800 eurot tõsteti ringi ülekursiks.

Detsembris suurendati aktsiakapitali 70 000 aktsia emiteerimisega. Selle tulemusel suurenes aktsiakapital 7 000 000 euro võrra, mis jagunes 44 800 eurot aktsiakapitaliks ja 6 955 200 eurot ülekursiks.

2021. aasta märtsis asutati Elcogen Group Plc ja lisati olemasoleva kontserni etteotsa. 2021. aasta mais tegid kõik Elcogen AS-i aktsionärid Elcogen AS-i aktsiates mitterahalise sissemakse Elcogen Group Plc aktsiakapitali ning said vastu Elcogen Group Plc aktsiaid.

24. Aktsiapõhised maksed

Kontserni võtmeisikutele antakse emattevõtja aktsiaoptioone. Aktsiaoptioonid arveldatakse omakapitaliga ja rahaga arveldada pole võimalik. Kontsern ei ole ka varem optioone rahaga arveldanud.

31.12.2022 lõppenud majandusaastal oli kontsernil 14 000 A-klassi aktsiatega seotud kehtivat aktsiaoptiooni (2021: 68 000), mille täitmishind oli 1 euro. 2019. aastal muutis kontsern kõikide kehtivate optioonide tingimusi, kusjuures täitmishind alandati ühe euroni ja nende kasutamise perioodi pikendati kuni 31.12.2027.

	2022	2021
Omakapitaliga arveldatavatest aktsiapõhistest maksetest tulenev kulu	108 867	152 816
Aktsiapõhistest maksetest tulenev kogukulu	108 867	152 816

	2021		2021	
	Arv	Kaalutud keskmine kasutushind	Arv	Kaalutud keskmine kasutushind
1. jaanuaril kehtinud optioonid	68 000	1	65 000	1
Võimaldatud perioodi jooksul	0	0	5 000	1
Loobutud perioodi jooksul	-30 000	0	-2 000	0
Kasutatud aasta jooksul	-24 000	1	0	0
31. detsembril kehtivad optioonid	14 000	1	68 000	1
<i>31. detsembril kasutatavad</i>	<i>9 000</i>		<i>39 500</i>	
<i>31. detsembril üle andmata</i>	<i>5 000</i>		<i>28 500</i>	

2022. aastal ei võimaldanud Elcogen AS oma võtmeisikutele ühtegi aktsiaoptiooni (2021: 5000 täitmishinnaga 1 euro aktsia kohta). 2022. aastal realiseeriti 24 000 optiooni (2021: 0 optiooni) ning loobuti 30 000 optioonist (2021: 2 000).

Järgmistes tabelites on esitatud aktsiaoptioonide plaanide hindamisel mudelis kasutatud sisendid 31.12.2022 ja 31.12.2021 lõppenud majandusaastal.

	2022	2021
Kaalutud keskmine õiglane väärtus mõõtmiskuupäeval	-	39
Dividendide püsiv kasvutempo (%)	-	0%
Eeldatav volatiilsus (%)	-	80%
Riskivaba intressimäär (%)	-	0,10%
Aktsiaoptioonide eeldatav kestus (aastates)	-	3
Kaalutud keskmine aktsiahind	-	1
Kasutatud mudel	Black-Scholes	

Kehtivate aktsiaoptioonide kaalutud keskmine järelejäänud lepinguline kehtivusaeg oli 31. detsembril 2022. aasta seisuga viis aastat (2021: kuus aastat). 31. detsembril 2021 lõppenud majandusaasta lõpus oli kõikide kehtivate optioonide täitmishind 1 euro (2021: 1 euro).

Aktsioptsioonide kestus baseerub tegelikel aktsioptsioonide lepingute pikkustel. Oodatav volatiilsus põhineb eeldusel, et sektori aktsiate ajalooline volatiilsus on indikatsiooniks tulevastele trendidele, kuid see ei pruugi olla tingimata tegelik tulemus. Antud aktsioptsioonide väärtus ei ole liialt tundlik volatiilsuses toimuvate muutuste suhtes, kuna nad on sügavalt rahas. Aktsia kaalutud keskmine õiglane väärtus tugineb aktsioptsioonide võimaldamise hetkel lähimate tegelike kapitalikaasamiste väärtustele, samuti samal perioodil kontserni aktsiatega tehtud aktsiatehingute keskmistele hindadele. Aktsioptsioonide hind on tundlik aktsia keskmise õiglase väärtuse hinnangu suhtes.

31.12.2022 lõppenud majandusaastal kajastas Elcogeni kontsern koondkasumiaruandes aktsiapõhise makse kulu 108 867 euro ulatuses (2021: 152 816 eurot).

25. Kasum aktsia kohta

Kasum aktsia kohta arvutatakse selliselt, et aktsionäridele omistatav maksustamisjärgne majandusaasta puhaskasum jagatakse majandusaasta jooksul väljalastud aktsiate kaalutud keskmise arvuga. Allolevas tabelis on esitatud tulu- ja aktsiaandmed, mida on kasutatud kontserni baasaktsiakasumi arvutustes.

	2022	2021
Aktsionäridele omistatav puhaskahjum	-7 642 849	-7 063 871
Aktsiate kaalutud keskmine arv	928 678	928 678
Aktsiapõhine kahjum	-8,23	-7,61

	Muutus	Aktsiate tegelik arv pärast tehingut	Aktsiakasumi arvutamisel kasutatud aktsiate arv
2021			
Aktsiate arv aasta alguses	0	845 345	845 345
Aktsiate arv aasta lõpus	130 000	845 345	975 345
Aktsiate kaalutud keskmine arv:			928 678
2022			
Aktsiate arv aasta alguses		975 345	975 345
Aktsiate arv aasta lõpus	154 000	975 345	1 129 345
Aktsiate kaalutud keskmine arv:			1 016 345

Kontsern on andnud välja optioonid (lisa 3) ja võimaldanud aktsioptsioone (lisa 24), mis võivad baasaktsiakasumit tulevikus lahjendada. Neid instrumente lahjendatud aktsiakasumi arvutusse ei kaasatud, sest need on käsitletud perioodidel mittelahjendavad. Baasaktsiakasumi ja lahjendatud aktsiakasumi vahel erinevusi ei ole.

Aruandeperioodil ega võrdlusperioodil dividende ei arvestatud ega makstud.

26. Intressi kandvad laenukohustised

Algne laenusumma	Intressimäär	Tähtaeg	31.12.2022	31.12.2021
Rendikohustised	3%	2023	626 401	780 088
2 209 441	7%	2024	2 709 299	4 546 548
3 000 000	12%	2024	3 459 510	3 088 849
1 628 909	1%	2025	1 628 909	1 421 834
	Kokku:		8 424 119	9 837 319
	<i>Pikaajalised</i>		<i>7 808 929</i>	<i>9 513 658</i>
	<i>Lühiajalised</i>		<i>615 190</i>	<i>323 662</i>

2018. aasta detsembris sõlmis kontsern Euroopa Investeerimispangaga (EIB) 12 miljoni euro väärtuses finantseerimislepingu tööstusliku tootmisvõimsuse rakendamise kaasrahastamiseks. See on Baltikumis esimene laen, mis on antud toetusena programmi „InnovFin – ELi rahastamisalgatus novaatoritele“ raames, mida rahastatakse EL-i

teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ alusel. Täpsemalt kuulub rahastamine algatuse „InnovFin energiavaldkonna näidisprojektid“ alla.

2019. aastal täitis Elcogen AS kõik EIB-ga sõlmitud finantseerimislepingu tingimused ning sai 29. märtsil 2019. aastal esimese 4 000 000 euro suuruse osa laenust kätte. Laenuperiood on viis aastat ja laenu fikseeritud intress on 7%.

2019. aastal väljastas Elcogen AS 22 823 optiooni ja 2021. aastal finantseerimislepingu tingimustest tulenevalt juurde 39 optiooni, mille omanik on EIB ja mille võib uue aktsiaemissiooni teel konverteerida omaniku äranägemisel 22 862-ks Elcogen AS-i aktsiaks. EIB võib optioonid igal ajal konverteerida hinnaga 0,64 eurot aktsia kohta või kontsernile optioonid tagasi müüa turuhinnaga. Muude finantskohustuste all on antud optioonid kajastatud summas 0 EUR (2021: summa 1 666 667 EUR).

Kuna Elcogen reorganiseeris mais 2021.a grupi struktuuri, millega grupi emaettevõtteks sai Elcogen Group PLC (UK), võttis Elcogen AS EIB ees kohustuse korrastada lepingulised suhted EIB-ga. Vastavalt 2022. aastal EIB, Elcogen AS ja Elcogen Group plc vahel sõlmitud lepingu muudatusele tühistatai Optiooni leping AS Elcogen ja EIB vahel ning asendati optioonilepinguga Elcogen Group plc ja EIB vahel, mille kohaselt konverteeritaks optioonid Elcogen Group plc aktsiateks sarnastel tingimustel nagu varasemas lepingus oli sätestatud. Täiendavaks infoks vt lisa 3.

2022. aastal tasuti EIB laenu koos intressidega 2 200 000 eurot (sh intressid 409 441 eurot). 31. detsembri 2022. aasta seisuga oli tasumata põhisumma lepingujärgne jääk 2 209 441 eurot (2021: 4 000 000 eurot). Laenu korrigeeritud soetusmaksumus on erinev algsete tehingukulude tõttu. Selle laenu sisemine intressimäär on 8,02%.

27. Võlad tarnijatele ja muud võlad

	31.12.2022	31.12.2021
Võlad tarnijatele ja muud võlad	717 042	1 102 537
Võlad töövõtjatele	307 071	213 474
Maksuvõlad (lisa 28)	201 635	140 202
Muud võlad	95 424	60 304
Kokku	1 321 172	1 516 516
<i>Lühiajalised võlad tarnijatele ja muud võlad kokku</i>	1 321 172	1 516 516
<i>Pikaajalised võlad tarnijatele ja muud pikaajalised võlad kokku</i>	0	0

Eeltoodud finantskohustiste tingimused:

- Võlad tarnijatele ei kanna intressi ja need tasutakse üldjuhul 30-päevase tähtaja jooksul.
- Muud võlad ei kanna intressi ja need tasutakse keskmiselt kuue kuu jooksul.
- Intressivõlad makstakse üldjuhul tähtaja lõppemisel.
- Selgitused kontserni likviidsusriski juhtimise protsesside kohta on esitatud lisa 3.

28. Maksukohustised ja maksude ettemaksed

	31.12.2022		31.12.2021	
	Maksude ettemaksed	Maksukohustised	Maksude ettemaksed	Maksukohustised
Käibemaks	196 628	0	122 886	0
Üksikisiku tulumaks	0	73 271	0	52 952
Erijuhtude tulumaks	0	3 489	0	863
Sotsiaalmaks	0	79 952	0	53 102
Kogumispensionimakse	0	33 519	0	22 142
Töötuskindlustusmaks	0	11 404	0	11 142
Ettemaksukonto	72 874	0	18 498	0
Maksukohustised ja maksude ettemaksed kokku	269 502	201 635	141 383	140 202

29. Sihtfinantseerimine

	1. jaanuar		Kajastatud perioodi jooksul		31. detsember	
	Saadaolev	Edasi-lükkunud tulu	Laekunud	Kajastatud kasumi-aruandes	Saadaolev	Edasi-lükkunud tulu
2022						
Varaga seotud sihtfinantseerimine	12 135	1 801 452	669 482	-273 077	12 135	2 197 857
Kokku sihtfinantseerimine	12 135	1 801 452	669 482	-273 077	12 135	2 197 857
2021						
Varaga seotud sihtfinantseerimine	70 079	1 910 185	558 999	-609 788	12 135	1 801 452
Kokku sihtfinantseerimine	70 079	1 910 185	558 999	-609 788	12 135	1 801 452

Sihtfinantseerimine on saadud Euroopa Komisjonilt ja asutuselt Business Finland, et toetada kontserni arendustegevust. Kontsernil pole ühtegi avaliku sektori poolse abiga seotud täitmata tingimust ega muid võimalikke sündmusi.

31.12.2022 lõppenud majandusaastal oli Euroopa Komisjonilt saadud sihtfinantseerimise (nelja projekti jaoks) summa 605 777 eurot (2021: summa 525 840 eurot). 31.12.2022 lõppenud majandusaastal tuluna kajastatud sihtfinantseerimine moodustas 256 410 eurot (2021: 560 988 eurot).

31.12.2022 lõppenud majandusaastal oli asutuselt Business Finland (kahe projekti jaoks) laekunud summade suurus 63 705 eurot (2021: 33 159 eurot). 31.12.2022 lõppenud majandusaastal tuluna kajastatud sihtfinantseerimine moodustas 16 667 eurot (2021: 48 800 eurot).

30. Lepingulised kohustised

Elcogen sõlmib paljude klientidega tehinguid ainult ettemaksepõhiselt. Laekunud ettemaksed arveldatakse toodete müümisel. Kõik nimetatud ettemaksed on lühiajalised.

Klientidelt saadud ettemaksete muutused:

	2022	2021
01.01	428 768	109 705
Kajastatud tuluna	-428 768	-109 705
Laekunud	995 324	428 768
31.12	995 324	428 768

31. Tingimuslikud kohustised

Elcogenil on tarnija ees tingimuslik kohustis summas 100 000 eurot, mis pööratakse täitmisele, kui laekub esimene rahastamismakse.

32. Finantseerimistegevusest tulenevate kohustiste muutus

	01.01.2022	Sisse- tulevad rahavood	Välja- minevad rahavood	Laenu konverteeri- mine aktsiateks	Muu	31.12.2021
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Lühiajalised intressi kandvad laenukohustised	0	0	0	0	145 100	145 100
Lühiajalised rendikohustised	323 662	0	-396 237	0	542 665	470 090
Pikaajalised intressi kandvad laenukohustised	9 057 232	207 075	-2 200 000	0	588 312	7 652 619
Pikaajalised rendikohustised	456 426	0	0	0	-300 116	156 310
Finantseerimistegevusest tulenevad kohustised kokku	9 837 320	207 075	-2 596 237	0	975 961	8 424 119

	01.01.2021	Sisse- tulevad rahavood	Välja- minevad rahavood	Laenu konverteeri- mine aktsiateks	Muu	31.12.2020
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Lühiajalised intressi kandvad laenukohustised	174 120	0	0	0	-174 120	0
Lühiajalised rendikohustised	163 717	0	-312 805	0	472 750	323 662
Pikaajalised intressi kandvad laenukohustised	5 149 301	3 307 237	0	0	600 694	9 057 232
Pikaajalised rendikohustised	344 914	0	0	0	111 512	456 426
Finantseerimistegevusest tulenevad kohustised kokku	5 832 052	3 307 237	-312 805	0	1 010 836	9 837 320

Kirje „Muu“ hõlmab intressi kandvate laenukohustiste pikaajalise osa ümberliigitamise mõju, sealhulgas rendikohustiste liigitamist lühiajalisteks aja möödumise tõttu, ning intressi kandvatelt laenukohustistelt, sealhulgas rendikohustistelt, kogunenud, kuid veel tasumata intressi mõju.

33. Tehingud seotud osapooltega

Lisas 6 on esitatud teave kontserni struktuuri kohta ja lisas 23 teave kontserni aktsionäride kohta. Seotud osapooltega tehtud tehingute siirdehinnad vastavad turutingimustele, olles sarnased kolmandate isikutega sõlmitud tehingutes kasutatavate hindadega.

Järgmises tabelis on esitatud seotud osapooltega seotud saldod.

2022	Ostud	Müügid	Aktsiate emiteerimine	Kohustised
Juhatus ja olulise osalusega erainvestorid ning nende kontrolli või olulise mõju all olevad üksused	0	0	12 000	3 459 510
Kokku	0	0	12 000	3 459 510

2021	Ostud	Müügid	Aktsiate emiteerimine	Kohustised
Juhatus ja olulise osalusega erainvestorid ning nende kontrolli või olulise mõju all olevad üksused	4 225	10 326	3 000 000	3 088 849
Kokku	4 225	10 326	3 000 000	3 088 849

2022	Saadud laenud	Perioodi arvestatud intressikulu	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	Perioodi arvestatud intressitulu
Juhatus ja olulise osalusega erainvestorid ning nende kontrolli või olulise mõju all olevad üksused	0	0	459 510	0	0
Kokku	0	0	459 510	0	0

2021	Saadud laenud	Perioodi arvestatud intressikulu	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	Perioodi arvestatud intressitulu
Juhatus ja olulise osalusega erainvestorid ning nende kontrolli või olulise mõju all olevad üksused	3 000 000	88 849	561 336	561 336	3 870
Kokku	3 000 000	88 849	561 336	561 336	3 870

Juhtkonna (AS Elcogen juhatuse ning nõukogu liikmete) hüvitised

	2022	2021
Palgad ja töötasud	253 338	142 787
Aktsioptsioonide kulu	18 667	37 333
Kokku	272 005	180 120

34. Emaettevõtja finantsaruanded

Emaettevõtja koondkasumiaruanne

	2022	2021
Majandusaasta näitajad		
Kliendilepingutest saadud tulu	3 394 618	1 503 498
Müüdüd toodete kulu	-3 129 314	-1 590 965
Brutokahjum	265 304	-87 467
Muud tegevustulud	259 530	303 545
Uurimis- ja arendustegevuse kulud	-1 018 439	-695 997
Müügi- ja turunduskulud	-227 955	-141 917
Halduskulud	-1 784 661	-2 620 702
Muud tegevuskulud	-262 356	-27 800
Ärikahjum	-2 768 578	-3 270 338
Finantskulud	-746 406	-987 283
Finantstulud	53 145	35 451
Kahjum enne maksustamist	-3 461 838	-4 222 170
Aasta kahjum	-3 461 838	-4 222 170
Muu koondkahjum	0	0
Aasta koondkahjum kokku	-3 461 838	-4 222 170

Emaettevõtja finantsseisundi aruanne

	31.12.2022	31.12.2021
Varad		
Põhivara		
Materiaalne põhivara	8 331 481	4 217 370
Immateriaalne põhivara	1 356 464	1 508 695
Kasutamisosiguse esemeks olev vara	378 267	555 215
Investeeringud tütarettevõtjasse	12 982 500	9 482 500
Pikaajalised nõuded ostjate vastu ja muud pikaajalised nõuded	1 407 611	1 623 534
	24 456 324	17 387 314
Käibevara		
Varud	340 812	65 833
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	1 041 042	546 314
Raha	9 212 689	3 040 251
	10 594 543	3 652 399
Vara kokku	35 050 866	21 039 712
Omakapital ja kohustised		
Omakapital		
Aktiikapital	722 781	624 221
Ülekurss	27 728 458	23 527 218
Aktiapõhiste maksete reserv	194 400	361 333
Eelmiste perioodide kahjum	-2 206 282	-15 411 111
Omakapital kokku	26 439 356	9 101 660
Pikaajalised kohustised		
Intressi kandvad laenukohustised	6 325 119	7 958 309
Sihtfinantseerimine	1 342 399	1 279 098
	7 667 518	9 237 407
Lühiajalised kohustised		
Intressi kandvad laenukohustised	222 576	196 191
Võlad tarnijatele ja muud võlad	544 569	832 717
Muud finantskohustised	0	1 666 667
Sihtfinantseerimine	102 503	0
Lepingulised kohustised	74 344	5070
	943 992	2 700 644
Kohustised kokku	8 611 510	11 938 052
Omakapital ja kohustised kokku	35 050 866	21 039 712

Emaettevõtja rahavoogude aruanne

	2022	2021
Äritegevusega seotud rahavood		
Puhaskahjum	-3 461 838	-4 222 170
Mitterahaliste kirjete korrigeerimine:		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	825 284	640 637
Kahjum põhivara müügist	4 532	328
Tulu sihtfinantseerimisest	-256 410	-272 941
Nõuete allahindlus	170 391	0
Varude allahindlus	0	74 369
Aktsiapõhiste maksete kulu	108 867	152 816
Finantstulud	-53 145	-35 451
Finantskulud	746 406	987 283
Muutused käibekapitalis:		
Muutus ostjate vastu olevates nõuetes ja muudes nõuetes ning ettemaksetes	-454 418	-418 144
Muutus varudes	-274 978	-91 525
Muutus tarnijatele tasutavates võlgades ja muudes võlgades ning ettemaksetes	133 076	267 076
Muud muutused	-496 107	-589 845
Äritegevusega seotud netorahavood	-3 008 342	-3 507 567
Investeeringutegevusega seotud rahavood		
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	-4 877 328	-3 513 403
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	0	319
Tütaretevõtjasse tehtud täiendav sissemakse	-1 000 000	0
Antud laenud	-1 950 000	-3 061 336
Antud laenude tagasimaksed	0	561 336
Saadud intressid	597	4 082
Investeeringutegevusega seotud netorahavood	-7 826 731	-6 009 002
Finantseerimistegevusega seotud rahavood		
Rendikohustiste põhiosa tagasimaksed	-225 709	-177 256
Saadud laenud	0	3 000 000
Saadud laenude tagasimaksed	-2 200 000	0
Makstud intressid	-12 994	-20 282
Laekunud sihtfinantseerimisest	422 213	43 166
Laekunud aktsiate emiteerimisest	19 024 000	8 000 000
Finantseerimistegevusega seotud netorahavood	17 007 511	10 845 628
Raha ja selle ekvivalentide netosuurenemine	6 172 438	1 329 060
Raha ja selle ekvivalendid aasta alguses	3 040 251	1 711 192
Raha ja selle ekvivalendid aasta lõpus	9 212 689	3 040 251

Emaettevõtja omakapitali muutuste aruanne

	Aktsiakapital	Ülekurss	Aktsiapõhiste maksete reserv	Eelmiste perioodide kahjum	Kokku
Seisuga 1. jaanuar 2021	541 021	15 610 418	208 517	-11 188 941	5 171 014
Aasta puhaskahjum	0	0	0	-4 222 170	-4 222 170
Muu koondkahjum	0	0	0	0	0
Koondkahjum kokku	0	0	0	-4 222 170	-4 222 170
Aktsiate emiteerimine	83 200	7 916 800	0	0	8 000 000
Aktsiapõhised maksed	0	0	152 817	0	152 817
Seisuga 31. detsember 2021	624 221	23 527 218	361 333	-15 411 111	9 101 661
Seisuga 1. jaanuar 2022	624 221	23 527 218	361 333	-15 411 111	9 101 661
Aasta puhaskahjum	-	0	0	-3 461 838	-3 461 838
Muu koondkahjum	-	0	0	0	0
Koondkahjum kokku	-	0	0	-3 461 838	-3 461 838
Aktsiate emiteerimine	98 560	4 201 240		15 000 000	19 299 800
Aktsiapõhised maksed			-166 933	0	-166 933
Opsioon			0	1 666 667	1 666 667
Seisuga 31. detsember 2022	722 781	27 728 458	194 400	-2 206 283	26 439 356
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital	Aktsiakapital	Ülekurss	Aktsiapõhiste maksete reserv	Eelmiste perioodide kahjum	Kokku
Seisuga 1. jaanuar 2021					
Aasta puhaskahjum	0	0	0	-4 222 170	-4 222 170
Aktsiate emiteerimine	83 200	7 916 800	0		8 000 000
Aktsiapõhised maksed	0	0	152 817		152 817
Seisuga 31. detsember 2021	624 221	23 527 218	361 333	-15 411 111	9 101 661
Tütarettevõtja soetusmaksumuses	0	0	0	0	-9 482 500
Tütarettevõtja kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	0	1 064 201
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2021	624 221	23 527 218	361 333	-15 411 111	683 362
Aasta puhaskahjum	0	0	0	-3 461 838	-3 461 838
Aktsiate emiteerimine	98 560	4 201 240	0	15 000 000	19 299 800
Aktsiapõhised maksed	0	0	-166 933		-166 933
Muud muutused	0	0	0	1 666 667	1 666 667
Seisuga 31. detsember 2022	722 781	27 728 458	194 400	-2 206 283	26 439 356
Tütarettevõtja soetusmaksumuses	0	0	0	0	-12 982 500
Tütarettevõtja kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	0	383 191
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2022	722 781	27 728 458	194 400	-2 206 283	13 840 047

JUHATUSE KINNITUS 2022. MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Kinnitan Elcogen AS-i konsolideerimisgrupi 2022. majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust.

Juhatuse liige
Enn Õunpuu

Tallinn, 27.aprill 2023

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 27.04.2023

Aksiaselts Elcogen (registrikood: 10727890) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ENN ÕUNPUU	Juhatuse liige	27.04.2023

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitamata

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Elcogen AS aktsionäreidele

Arvamus

Oleme auditeerinud Elcogen AS ja tema tütarettevõtja (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2022 ning konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finants tulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) (ISA (EE)). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas Kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikalaase kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet. Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahknab oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvates seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme teatud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvates seadustes sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas ISA (EE)-dega läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Me kasutame auditi osana vastavalt ISA (EE)-dega kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuriid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuse või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulenevad sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsuste puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/
Janno Greenbaum

Vandeaudiitor nr 486
Grant Thornton Baltic OÜ
Tegevusluba nr 3
Pärnu mnt 22, 10141 Tallinn
27. aprill 2023

Audiitorite digitaalallkirjad

Aksiaselts Elcogen (registrikood: 10727890) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
JANNO GREENBAUM	Vandeaudiitor	27.04.2023

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Patareide ja akude tootmine	27201	3394618	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 5047641
E-posti aadress	estonia@elcogen.com
Veebilehe aadress	www.elcogen.com